

5 Громадські організації не розв'яжуть усіх проблем, якщо той, кому допомагають, займає пасивну позицію

9 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 7 ЛИСТОПАДА 2018 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№209 (6325)

ЦИТАТА ДНЯ

ВОЛОДИМИР ГРОЙСМАН:

«Сімейні лікарі отримують нову зарплату. І хоч самі не вірять, що це назавжди, запевняю: так буде й далі».

Прем'єр-міністр про позитивні тенденції на первинній ланці медичної реформи

2

Росії — санкції, Україні — перспективи

СПЕЦЕКСПОРТ. Санкції США щодо покупок російського озброєння відкривають нові можливості на ринку Південно-Східної Азії для українських виробників. Про це напередодні виставки Indo Defence 2018 у Джакарті заявив гендиректор концерну Павло Букін, повідомляє прес-служба Укроборонпрому.

На сьогодні Україна здатна задовольнити попит зокрема Індонезії та інших держав Південно-Східної Азії на постачання окремих видів озброєнь, а також на обслуговування, ремонт і модернізацію наявної військової техніки.

«Ми готові запропонувати проекти в авіаційній, бронетанковій, суднобудівній галузях, високоточних озброєнь», — зазначає Павло Букін. Він зауважив, що український оборонно-промисловий комплекс адаптований до ринку Індонезії та військових технологій, які там застосовують. Перспективи Укроборонпрому в Південно-Східній Азії істотно посилюються, оскільки ринок трансформується з огляду на запровадження США санкцій щодо покупок озброєнь, вироблених у Росії.

ЦИФРА ДНЯ

18 069 млн дол.

становлять міжнародні резерви України. Упродовж тижня вони зросли завдяки коштам від розміщення урядом Єврооблігацій

Україна починається із Львівщини

Область славиться екологічно чистими сонячними електростанціями

3

ЕКОНОМІКА. Влада та бізнес регіону завдяки великим зусиллям зробили свій край найрозвиненішим у країні з точки зору залучення інвестицій і створення робочих місць

Допоки чинитимуть насилля над громадськими активістами?

ЗЛОЧИН І КАРА. Допити майже 370 свідків, понад 20 судових експертиз, численні обшуки, слідчі експерименти, негласні слідчі дії.

Усі ці зусилля не допомогли правоохоронцям за три місяці назвати замовників нападу на активістку Катерину Гандзюк, скоєного з особливою жорстокістю. І, на жаль, лише її трагічна смерть спонукала владу до відвертих заяв.

«До вчорашнього дня був упевнений, що слідство справляє ефективно. Але я обурений піаром на крові, який розгорнувся довкола цієї справи. І не уявляю, що може зробити тимчасова слідча комісія для розслідування нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів за незакінченого слідства. Крім того, прокурор не дасть отримати будь-якому членові ко-

місії доступу до даних справи», — заявив Генпрокурор Юрій Луценко в парламенті, де після того як народні депутати ухвалили рішення про створення тимчасової слідчої комісії, заслуховували інформацію про розслідування таких нападів. І хоч він подав у відставку, це питання ще залишається відкритим.

Керівники Нацполіції, Генпрокуратури та СБУ обго-

ворили подальші дії в розслідуванні справи про вбивство активістки. Нині четверо із п'яти затриманих визнали свою участь у скоєнні злочину. Слідство підозрює 12 осіб, які могли бути замовниками.

Водночас посли «Великої сімки» висловили глибоку стурбованість зростанням насильства щодо активістів в Україні й закликали покарати замовників і виконавців нападів.

Зокрема, речник Департаменту США Хезер Науерт наголосила, що напади на громадянське суспільство України слід негайно припинити. В Посольстві Німеччини в Україні категорично заявили, що не можна допустити панування атмосфери безкарності. Міністр закордонних справ Канади Христия Фріланд зазначила, що вбивство української активістки Катерини Гандзюк,

яка виступала проти корупції, стало трагічною втратою для суспільства.

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеремі Хант назвав смерть активістки ще одним сумним днем для демократичних цінностей.

Він зауважив, що Президент Порошенко взяв на себе відповідальність забезпечити правосуддя, і це підтримують у світі.

4 820 103 080022

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 6 листопада 2018 року

USD 2801.5313
за 100 доларів США

EUR 3185.3411
за 100 євро

RUB 4.2719
за 10 рублів

AU 345036.59

AG 4151.87

PT 242612.61

PD 312090.59
за 10 трійських унцій

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Активна молодь і науковці
потрібні рідній державі

ОСВІТА. Спеціальний фонд надаватиме гроші на навчання й гранти для студентів і аспірантів

Оксана КРАМАРЧУК
для «Урядового кур'єра»

Рішення про утворення в Україні спеціального фонду з підтримки освітніх і наукових програм для молоді ухвалив Президент Петро Порошенко й підписав відповідний указ. Про це глава держави повідомив у Києві під час зустрічі зі студентською та аспірантською спільнотою. «Дуже важливо, щоб розвиток науки, підтримка талановитої молоді, студентів, аспірантів, молодих вчених відбувалася ефективно і на державному рівні», — наголосив він.

Інвестиції
в майбутнє

Під час спілкування з учасниками зустрічі Петро Порошенко назвав незадовільною нинішню си-

туацію, коли сотні чи й тисячі талановитих молодих людей змушені виїжджати з України, щоб займатися наукою. Саме тому й було ухвалено рішення про створення фонду, який сприятиме роботі молодих науковців і розвитку галузі в нашій державі.

«Маємо створити ґрунтовні підстави для того, щоб талановита українська молодь мала всі можливості реалізувати свій потенціал у нас, в Україні», — наголосив глава держави. За його словами, талановита молодь, навіть якщо вона не має достатньо фінансових засобів, повинна відчувати підтримку держави. Петро Порошенко повідомив, що завдяки Фонду з підтримки освітніх і наукових програм молодь отримує змогу навчатися у вишах чи аспірантурі, вигра-

вати гранти й здійснювати наукові розробки.

Таке рішення, на переконання глави держави, — «абсолютно правильний шлях. І мені приємно оголосити про це в такому колі, коли тут присутні найкращі студенти й аспіранти. Ви надія не лише ваших учителів, а всього українського народу і Президента», — сказав Петро Порошенко.

Президент наголосив на важливості підтримки талановитої української молоді, яка займається академічною та прикладною наукою. Він зазначив, що великою мірою завдяки українським вченим нашій державі вдалося значно посилити свою обороноздатність і відродити українську армію.

«Говоримо про створення спеціальних наукових хабів на базі провідних уні-

верситетів України, таких, як Київський національний ім. Т. Шевченка, Київський політехнічний інститут», — сказав Президент, додавши, що Україна намагається залучити найкращих світових виробників для підтримки й розвитку українських наукових розробок, котрі вже знаходять втілення у військово-промисловому комплексі країни.

«Нам потрібно мати плеяду молодих учених, які мають і західний досвід, упевненість у собі і на рівних дискутуватимуть з академіками», — переконаний Петро Порошенко.

Вірити в себе

Серед іншого кошти фонду спрямовуватимуть на те, щоб талановита українська молодь, яка займається наукою, могла поїхати за кордон на навчан-

ня, повернутися і розвивати науку в Україні, пояснив Петро Порошенко. На його думку, саме тоді, коли держава, влада й науковці об'єднуються, можливі позитивні зміни у цьому напрямі. Президент зазначив, що добре розуміє обсяг роботи, щоб зрушити українську науку вперед «і щодо інституціонального прокрустового ложа старої системи української науки й академії наук, і щодо необхідності реформування, і щодо зміни форматів, щоб саме не через фіксовану бюджетну дотацію, а через грантові програми мати змогу підтримувати молодих і талановитих. Об'єднаймося і зробимо ці зміни і реформи разом», — звернувся до присутніх глава держави.

Україні в цьому готові допомогти країни Європейського Союзу. Питання під-

тримки української науки нещодавно обговорювали під час візиту до Києва канцлера Німеччини Ангели Меркель. Президент розповів, що було започатковано програми починаючи від підтримки будівництва дороги Запоріжжя — Мелітополь на Маріуполь і відбудови інфраструктури Донбасу й закінчуючи спеціальним фондом енергоефективності, підтримкою та розвитком науки та іншими надзвичайно важливими програмами.

«Створено фонд, і кошти, які, сподіваюся, буде закладено в бюджеті, підтримка уряду — об'єднаними зусиллями вийдемо на перемогу. Фонд підтримає вас на шляху здійснення ваших мрій. Усім бажаю перемог і віри в себе, бо без цього не буде жодних перемог», — наголосив глава держави.

У такому оточенні можна бути спокійним за майбутнє своєї країни

Фото: Миколи ЛАЗАРЕНКА

Уряд ініціює велику
медичну нарадуВідділ новин
«Урядового кур'єра»

ПЕРЕБІГ РЕФОРМИ. Одним із підсумків системних змін у галузі охорони здоров'я стало зростання заробітних плат лікарів на первинній ланці надання допомоги. Про це сказав Прем'єр-міністр Володимир Гройсман під час наради з керівництвом Міністерства охорони здоров'я та Національної служби здоров'я, яка працює вже півроку.

Керівники галузі представили поточні результати перетворень і бачення подальшої реформи з огляду на започаткування безкоштовних досліджень для пацієнтів за направленням лікаря з 1 липня 2019 року, запровадження електронних рецептів та реалізацію програми «Доступні ліки» під егідою НСЗУ. З нею співпрацюють на договірних засадах вже 623 заклади, зокрема 47 приватних. Це більш як половина закладів первинної ланки. За наявними договорами НСЗУ вже виплатила 1,6 мільярда гривень як оплату наданих пацієнтам послуг. Кількість пацієнтів, які вже підписали декларації з лікарями, наближається до 21 мільйона.

«Ми вже пройшли непростий шлях. Маємо позитив на первинній ланці — сімейні лікарі починають отримувати нову зарплату. І хоч вони самі не вірять, що це назавжди, запевняю: так буде й далі. Усе, що залежатиме від уряду для продовження змін, підтримаємо», — запевнив Володимир Гройсман. Надалі слід зберегти темп реформи і не відступати від стратегічного плану, розрахованого до 2021 року. Всі нападки і непорозуміння Прем'єр запропонував врегулювати шляхом організації великого зібрання медиків та представників місцевої влади, щоб пояснити всі переваги нової системи фінансування й функціонування медзакладів.

«У нас завжди було два варіанти: залишати, як було, або наводити лад. Ми розпочали з базового рівня — сімейної медицини. Наступний крок — питання аналізів, УЗД, рентген-досліджень. Ми зламаємо систему, і з 1 липня 2019 року розпочне працювати нова. Не треба буде займатися самолікуванням. Прийшли до сімейного лікаря, отримали направлення, держава заплатить за послугу. Наступного року розпочнемо проекти в екстреній медицині», — цитує слова Володимира Гройсмана департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ. — Розумію критику. Але нічого не робити — це гірше».

В Україні вже створено 32 тисячі ОСББ

Любомира КОВАЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ЖКГ. Роботу комунального сектору слід спрямовувати насамперед на поліпшення якості послуг для споживачів і задоволення їхніх потреб. Але система теплопостачання та опалення в містах застаріла. Отже, в багатьох населених пунктах і громадах ще у 2015 році закінчилася дія схем теплопостачання. Тож маємо говорити про розроблення й втілення нової схеми теплопостачання міст України, яка діятиме за новими умовами, технічними стандартами, директивами й законодавством.

Про це віце-прем'єр-міністр — міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко сказав на Міжнародному конгресі «Інституційні й технічні аспекти реформування житлово-комунального господарства», який відбувся у межах міжнародних спеціалізованих виставок «КомунТех-2018», «Aqua Ukraine-2018», «Енергоефективність. Відновлювана енергетика-2108».

Віце-прем'єр подякував міжнародним партнерам, які взяли участь у конгресі і з якими, за його словами, міністерство вже давно співпрацює не лише в аспектах енергозбереження та енергоефективності,

а й загалом у напрямі модернізації житлово-комунального сектору та імплементації європейських директив з енергоефективності.

Він зазначив, що в нас вже поступово формується відповідальний споживач комунальних послуг: нині створено близько 32 тисяч ОСББ. А коли в будинку з'являється відповідальний власник, держава має його підтримати й надати необхідну фінансову допомогу. Також ОСББ можуть залучати гранти від закордонних фірм-партнерів, допомогу

чиків і побутових приміщень). Ухвалено рішення дозволити встановлювати індивідуальне опалення у квартирах будинків з вертикальною розводкою тепломережі, якщо згода на це дала понад половину мешканців.

А в першому кварталі наступного року має запрацювати фонд енергоефективності. І хоч поки що Україна не лідер з енергоефективності серед країн Європи, маємо амбіційні плани.

На шляху до цього у 2018 році в Україні впроваджено

Лідерство в енергоефективності вигідне
і державі, і людям.

місцевих муніципалітетів і вітчизняних банків. І ці кошти, на переконання Геннадія Зубка, слід спрямовувати не лише на заходи енергоефективності, а й на модернізацію комунальних мереж будинків загалом.

Уже ефективно працюють програми «тепліх» кредитів. Відбувається це у два етапи: облік споживання енергії індивідуальним для будинку тепловим пунктом, а також можливість регуляції подачі тепла та утеплення місць загального користування мешканців (сходінкових майдан-

сертифікат енергоефективності будинків, з якого зрозумілі проблеми в конкретній споруді, що і як потрібно зробити для поліпшення її стану. Підготовлено й сертифіковано за європейською методикою перших вітчизняних енергоаудиторів, які проводять такі перевірки й надають рекомендації керівникам ОСББ.

Україна рухається до того, щоб імплементувати закон про житлово-комунальні послуги, щоб будинки, які йдуть в управління, отримали змогу впроваджувати енергоефек-

тивні заходи. А ще наступного року планують вирішити питання монетизації субсидій — щоб ті, хто їх отримує, не стримували прагнення решти мешканців запроваджувати заходи з модернізації та енергозбереження.

«Багато комунальних підприємств подали документи на реструктуризацію боргів, знявши із себе у такий спосіб навантаження штрафних санкцій. Тож розраховуємо, що цей рік таки стане роком фінансової стабілізації для теплопостачальників і водоканалів. В майбутньому ми хочемо побачити, як їх модернізують», — наголосив урядовець.

Він хоче бачити розвиток енергоефективності не лише в комунальному сегменті, а й на підприємствах, які споживають багато енергії для випуску продукції. А ще в країні є чималий муніципальний сектор, який не всюди і не завжди ефективно споживає тепло, через що держава втрачає кошти. Це стосується комунальних підприємств, які постачають тепло й воду до приватних споживачів та в бюджетній сфері. Щодо таких підприємств слід застосовувати повну реновацію, щоб зробити їх насправді ощадними й ефективними, резюмував Геннадій Зубко.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Україна починається із Львівщини

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»
Київ — Львів — Київ

Щиро кажучи, їдучи у відрядження на 18-й Міжнародний форум «Львівщина — хаб можливостей!», я був упевнений, що нічого особливого там не побачу й не почую. Чим нас, економічних журналістів, можна здивувати? Проте помилявся: цей регіон разом зі старим чудовим у будь-яку пору року Львовом може стати взірцем економічного та інвестиційного розвитку для інших міст і областей.

Пальма першості

Першого дня нас повезли на чудовий суперсучасний красень-стадіон «Арена Львів», де була цікава виставка товарів та послуг підприємств краю, а також гостей — компанії зі Східної України, яких гостинно запросили львів'яни. Бізнесмени та керівники Львівщини так хотіли довести, що Україна єдина і нам не треба ділити її на «князівства», а разом розбудовувати її економіку та підвищувати добробут людей. Підприємства Донецчини та Луганщини представили на огляд гостей чудові продовольчі товари, продукцію машинобудування та енергетики.

Офіційно форум відкрив перший віце-прем'єр — міністр економічного розвитку і торгівлі Степан Кубів. На його думку, Львів уже давно став своєрідним хабом науки, техніки, технологій, інновацій: «Львівщина займає перше місце в Україні за обсягами інвестицій у виробництво та послуги. Саме тут місцеві керівники та бізнесмени вже давно зрозуміли, що треба шукати можливості для розвитку, створювати спільні із західними та східними компаніями підприємства. З 2013 року в краї було відкрито 13 сучасних заводів, серед них підприємства з автомобілебудування. Створено 23 тисячі робочих місць».

Гадаю, що таким не може похвалитися жодна українська область та її господарі.

На батьківщину повернусь...

Цікаво було дізнатися й про таке: виявляється, до Львова та області завдяки швидкому зростанню економіки і заробітних плат (вони, за словами чиновників, на деяких підприємствах і в компаніях становлять 15—20 тисяч гривень), масово повертаються з Польщі, Італії, Чехії люди, які поїхали туди в пошуках кращої долі. Тепер саме в рідному краї вони можуть будувати своє майбутнє, бути поряд із родинами, заради добробуту яких колись змушені були шукати щастя у світах.

Дуже цікавою в цьому сенсі була промова голови Львівської обласної державної адміністрації Олега Синютки, який виявився справжнім господарем свого краю та палким патріотом: «Маємо й надалі динамічно збільшувати обсяги залучених інвестицій, як це робили останні чотири роки. Підприємства області знайшли собі партнерів та інвесторів із країн ЄС, США, Близького Сходу. Львівщина виробляє дедалі більше продукції з великою часткою доданої вартості, зокрема в АПК. В області все робимо для спрощення роботи бізнесу».

Олег Синютка зазначив, що влада працює для того, щоб якомога більше проводити різних місцевих заходів, залучаючи до них підприємства та бізнес із різних країн. Також львівські підприємці їздять із торговельними місіями в такі країни, як Китай, Узбекистан, Азербайджан, Італія тощо. Там вони знаходять партнерів та інвестиції, які залюбки залучають у фірми краю.

Нині на Львівщині перебуває на супроводі та у стадії реалізації 651 проєкт. Для інвесторів доступно 274 вільні виробничі площі, 448 вільних земельних ділянок (немає жодних питань та інвесторам не треба давати хабарі місцевій владі). У краї зареєстровано шість індустріальних парків.

Без рейдерства та із сонячною електрикою

Від різних бізнесменів та представників місцевої влади я почув цікаву інформацію: виявляється, в області вже кілька років не було жодного рейдерського захоплення підприємств, зокрема в АПК. Це свідчить про те, що в цій царині добре працює обласна державна адміністрація з різними об'єднаннями підприємців.

Першого дня форуму журналістів відвезли на відкриття цікавого підприємства — першої черги сонячної електростанції «Яворів-1» потужністю 36 МВт, що розташована за 50 кілометрів від обласного центру.

Ця СЕС входить до так званого енергоострова і позиціонує себе як найбільший об'єкт такої потужності на території Західної України. Електростанція займає досить невелику площу і розташована в місці, де свого часу видобували сірку, тобто займає територію, не придатну для вирощування сільгоспкультур. Як розповів журналістам директор ТзОВ «Енергопарк Яворів» Максим Козицький, на будівництво цієї станції було залучено 34 мільйони євро, 70% з яких — кошти ЄБРР. У 2019 ро-

ці заплановано відкриття другої черги сонячної станції.

Деяких допитливих журналістів цікавили питання окупності СЕС і вартості виробленої енергії. Господар станції відповів, що вона себе окупить протягом чотирьох років, проте електроенергія дорожча, ніж та, яку виробляють атомні й теплові електростанції. Один з колег засумнівався в доречності будівництва та експлуатації таких сонячних станцій, на що пан Козицький відповів: «Такі станції екологічно чисті й виробляють чимало енергії».

Якщо буде введено в експлуатацію другу чергу станції, то вона електрикою забезпечить весь Яворівський район, де живе 127 тисяч людей та працює чимало потужних підприємств. Як на мене, це переконливо, тож варто розвивати чисту енергетику — сонячні та вітрові електростанції.

Спілкування за філіжанкою кави

Увечері першого дня перебування після заселення в готель вирішив укотре пройтися старими вулицями і провулками Львова, щоб на власні очі побачити, як живе Місто Лева. Довкола чув різні мови — українську, польську, німецьку, російську з відповідним акцентом. Отже, туристів у місті з різних країн дуже багато. Львів перетворився на суцільний туристичний хаб — працюють майже цілодобово сотні затишних кафе, барів, ресторанів. Там свої кривні залишають щороку мільйони туристів. Жодне місто в Україні не може похвалитися такою цифрою. Звісно, чимало грошей іде до місцевої скарбниці, і Львів розвивається, а люди отримують дедалі більшу зарплатню.

В одному з кафе у стилі хай-тек, попиваючи смачну духмяну каву, поспілкувався з місцевим чоловіком на ім'я Богдан, який сидів поруч. Він працює інженером-електриком на одному із львівських підприємств і, за його словами, останні два роки його заробітна плата зросла майже вдвічі. Тепер Богдан заробляє 17 тисяч гривень, що непогано навіть для столиці. Отже, місцева влада та керівники підприємств щодо окладів кажуть правду.

Були телевізори, стали автобуси і тролейбуси

Другого дня форуму я вже знав, що буде цікавіше, ніж напередодні. Адже нам запропонували знайомство з унікальним підприємством «Полімер Електрон». Чимало людей

старшого віку пам'ятають завод, який до середини 1990-х випускав непогано на той час телевізори «Електрон».

Тепер доля розпорядилася так, що в багатьох цехах цього заводу виробляють іншу необхідну продукцію — вітчизняні трамваї, тролейбуси та унікальні електроавтобуси. Президент ПрАТ «Концерн «Електрон» Юрій Бурбес пресі зрадив. Відразу було помітно, що він суперкласний господар, який вболіває за свою справу та підлеглих.

«У нас у концерні працює п'ять конструкторських бюро та 15 підприємств. Усі вони успішні. Цехи не зупиняються 24 години на добу. Пишаємося своєю продукцією, особливо електроавтобусом. Пишаємося нашими людьми, які, до речі, отримують високу зарплатню».

До одного з цехів нас повезли на красені-електроавтобусі. До речі, з'ясувалося, що його треба підзаряджати енергією лише через 300 кілометрів пробігу (чимало електротранспорту, який виробляють інші компанії, підживлюють значно частіше).

Журналісти пройшлися цехами підприємства і побачили на власні очі всі етапи складання електроавтобусів. Це було цікавим видовищем. Помітив: робітники й інженери працюють із великим завзяттям та задоволенням. Вони справді люблять свій завод і свою справу, отримуючи за це чимале матеріальне заохочення.

Наслідуйте приклад

Повертаючись до Києва, насолоджувався неперевершеними краєвидами Львівщини з вікна нашого журналістського автобуса і розмірковував, що область задає оптимістичний тон всій країні. Влада, бізнесмени та пересічні люди тут завзято працюють, не скаржаться, а радіють життю. І результати цього вже значні. Тож хотілося б, щоб чиновники та підприємці інших областей країни рівнялися в цьому на львів'ян — будували своє щасливе майбутнє та радували краян новими цікавими робочими місцями, надсучасними підприємствами, високою зарплатню.

Львів має дуже вигідне географічне положення — поряд ЄС. Та й місто історичне, приваблює. Проте кожна область має переваги та цікаву спеціалізацію. Їх можна успішно використовувати й залучати на підприємства зовнішні і внутрішні інвестиції, створюючи тисячі нових робочих місць. Треба лише захотіти.

І віритись, що так і буде. Тоді Україна, говорячи словами класика, ніколи «не вмере, не загине».

ПРОШУ СЛОВА!

Людино-подібне з рушницею

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Відомий вислів Антона Чехова про рушницю, яка на початку п'єси висить на стіні, а наприкінці обов'язково має вистрелити, давно витримав випробування часом. І в драматургії, і в житті. Тим більш, що із класики відомо: життя — це той театр.

А тепер кілька риторичних запитань. Чи вистрелить та рушниця, якщо вона не на стіні, а у чийсь голові? Якщо не невинно висить і припадає пилом, а зі зведеним курком вже готова до стрільби? І якщо це не допотопна дубельтівка з позаминулого століття, а найсучасніша зброя, використати яку зможе навіть дошкільня? Чи вистрелить вона, якщо до різноманітної зброї дитину починають наполегливо і цілеспрямовано привчати мало не з камуфльованого горщика? Чи з памперсів кольору хакі?

Якщо зброя, ріки крові та гори трупів знищених ворогів лавиною пруть на неї з екранів телевізорів? Якщо те саме планомірно вбивають у не дуже нерозумну голову примітивними «танчиками» чи іншими комп'ютерними іграми? Якщо носій цієї голови з агресивними в ній тарганами під час цих «розваг» безжалюдно вбиває, вбиває, вбиває вже навіть не жахливих небачених потвор із підземелля чи жорстоких загарбників з космосу, а собі подібних?

Чи натисне палець на курок не комп'ютерної, а справжньої зброї, якщо мале спить у колиці або ліжечку у вигляді танка чи авіаносця? Якщо на прогулянку його везуть у дитячому візочку, скопійованому із смертоносних реактивних систем залпового вогню «Град» чи «Ураган»? Якщо змалку вдягають у військовий однострій і фактично готують до необхідності з кимось воювати і вбивати? Якщо вдень і вночі переконають, що всі довкола вороги, які тільки й чекають, щоб підло вистрілити в його мирну спину? Хіба, щоб цього ніколи не сталося, він не повинен встигнути вистрілити першим? Хіба не мусить убити всіх, кого підозрює в тому, що вони мають намір узяти його на мушку?

Чи використає зброю спершу подумки, а потім насправді вчорашнє невинне дитя, якщо воно приречене виживати у мілітаризованій державі з культом жорстокості й ненависті? Якщо дорослі «дяді» свідомо перетворюють недавнє дитинча на один із гвинтиків потужного механізму для вбивства людей? Якщо вони криком кричать про необхідність захищатися від агресивних ворогів, які, мовляв, оточили з усіх боків і тільки прикидаються друзями й сусідами, а насправді хочуть напасти і загартати мирну-премирну державу?

Якщо вдома, в дитсадку, школі, коледжі, виші вчать на прикладах «героїв Новоросії» та «захисників Донбасу», які загинули в битвах із «бандерівцями» чи «фашистами»? Якщо вбивають у дитячі голови, що недавні безпросвітні п'яниці, нероби, звільнені із в'язниці убивці, гвалтівники чи грабіжники — насправді «герої», які скрізь і завжди захищали й захищають усіх російськомовних людей Грузії, України, Сирії? Якщо їх виховують на спогадах «ветеранів Новоросії» — психопатів і закінчених садистів, які, хизуючись, цинічно розповідають, що «украї» насправді також розмовляють «панашему», бо, коли їм відрізали голови, ті перед смертю кричали: «Мама!» російською мовою.

Коли вже протягом п'ятирічки про події на Донбасі брешуть не тільки на кухнях та вулицях, а й на вищому державному рівні, повторюючи примітивні аргументи про військовослужбовців «іхтамнет» та «відпускників», чиїми могилами досі поповнюються місцеві кладовища?

Чи схопиться воно за рушницю і почне стріляти у всіх підряд, якщо отримало пропагандистське щеплення параної й тепер також повірило: довкола самі вороги, які на ворогах їдуть і ворогами поганяють? Хіба не натисне на курок, якщо лякали і лякають ворожими розвідниками, шпигунами і диверсантами не десь далеко, а поряд — у шкільних класах і коридорах, у дворі, а може, вдома у сусідній квартирі чи навіть кімнаті? Коли довго і вперто втелюшували в юні голови, що найкращий захист — це напад й, аби не стати жертвою, треба випередити твого можливого вбивцю? І хіба зрештою не для цього «гуманний» закон тепер дозволяє придбати вогнепальну зброю у значно молодшому віці, ніж раніше?

Звичайно, жорстока трагедія у політехнічному коледжі в Керчі на території анексованого Росією Криму вразила всіх жителів мілітаризованого за останні роки півострова. Бо ті, хто незадовго із захватом кричали: «Кримнаш!», — зіштовхнувшись із реаліями «руського міра», зрозуміли, що вони тепер насправді повернулися «додому» — в державу, де диверсії та терористичні акти стали майже звичними.

Зрештою, прогнозованою була й реакція Кремля на надзвичайну для колись мирного Криму подію: причини трагедії звично почали шукати десь дуже далеко чи трохи ближче, але за межами Росії. І тому очевидно: спільною величезною проблемою стало оте людиноподібне з рушницею, автоматом чи «Градом», навчене і запрограмоване вбивати. Проте навіть воно, загрозливе й непередбачуване, — це тільки півбіді. Бо ще більшою загальнолюдською трагедією стало людиноподібне з ядерною зброєю — останнім аргументом, яким воно на шляху до уявного раю почало хвалитися і погрожувати дедалі частіше.

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 802-р
Київ**Про визнання таким, що втратило чинність,
розпорядження Кабінету Міністрів України
від 22 липня 2015 р. № 736**

Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 736 «Про тимчасове покладення виконання обов'язків генерального директора Національної акціонерної компанії «Укргролізінг» на Процюка О. В.».

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 803-р
Київ**Про призначення Білозіра А. І.
виконуючим обов'язки генерального
директора Національної акціонерної компанії
«Укргролізінг»**

Призначити Білозіра Андрія Ігоровича виконуючим обов'язки генерального директора Національної акціонерної компанії «Укргролізінг» до призначення в установленому порядку генерального директора зазначеної Компанії.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 804-р
Київ**Про звільнення Зарудного О. Б.
з посади Голови правління Пенсійного фонду
України**

Звільнити Зарудного Олексія Борисовича з посади Голови правління Пенсійного фонду України за власним бажанням.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 805-р
Київ**Про звільнення Капінуса Є. В.
з посади державного секретаря Міністерства
фінансів України**

Звільнити Капінуса Євгенія Валерійовича з посади державного секретаря Міністерства фінансів України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 806-р
Київ**Про визнання таким, що втратило чинність,
розпорядження Кабінету Міністрів України
від 3 жовтня 2018 р. № 719**

Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 719 «Про тимчасове покладення виконання обов'язків державного секретаря Міністерства фінансів України на Богачову О. В.».

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 807-р
Київ**Про тимчасове покладення виконання
обов'язків державного секретаря
Міністерства фінансів України
на Богачову О. В.**

Покласти тимчасово, до призначення в установленому порядку державного секретаря Міністерства фінансів України, виконання обов'язків державного секретаря Міністерства фінансів України на директора департаменту документообігу та контролю за виконанням документів зазначеного Міністерства Богачову Олену Віталіївну.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 808-р
Київ**Про призначення Капінуса Є. В.
Головою правління Пенсійного фонду
України**

Призначити Капінуса Євгенія Валерійовича Головою правління Пенсійного фонду України з дати початку фактичного виконання ним посадових обов'язків на зазначеній посаді строком на п'ять років з урахуванням часу призначення на посаду згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. № 107 з оплатою праці відповідно до законодавства, встановивши випробування строком на три місяці.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 жовтня 2018 р. № 809-р
Київ**Про притягнення до дисциплінарної
відповідальності голови
Володимир-Волинської районної державної
адміністрації Волинської
області Василиць Н. В.**

Відповідно до підпункту «б» пункту 6 частини першої статті 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» за неналежне виконання посадових обов'язків у частині забезпечення контролю за станом використання земель сільськогосподарського призначення і дотриманням умов договорів оренди земельних ділянок оголосити догану Василиць Наталії Володимирівні — голові Володимир-Волинської районної державної адміністрації Волинської області.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

Досвід Німеччини дає змогу заощаджувати енергоресурси

ПАРТНЕРСТВО. *Завдяки модернізації виробництва та інноваційним закордонним напрацюванням у Харківській області споживання енергії зменшено на 25—30%*Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

III Українсько-німецький форум «Біоенергетика, енергоефективність та агробізнес», що проходив у Харкові, цієї осені став черговим масштабним міжнародним заходом у регіоні. Він зібрав більш як 300 представників бізнесу Німеччини й України, державної влади, міжнародних інвесторів. Усього ж у роботі заходу взяли участь делегації з 35 країн та 18 послів.

Його головні теми: «Державна політика у сфері енергетики: чи йде Україна до Європи?»; «Стратегія сталого розвитку муніципалітетів та відновлення інфраструктури»; «Енергоефективність у медицині»; «Енергоефективність як вектор розвитку аграрного бізнесу», «Лібералізація та нові бізнес-моделі на ринку електроенергії в Україні».

Харківську область для проведення заходу обрано не випадково, адже вона одна з важливих для енергетичної безпеки та незалежності України, оскільки тут видобувають понад 40% вітчизняного природного газу.

Генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина в м. Донецьку (офіс м. Дніпро) Вольфганг Мьоссінгер відзначив прогрес, який останніми роками мала Харківщина у питаннях енергозбереження та енергоефективності. «На державних об'єктах у Харківській області, об'єктах соціальної інфраструктури, в дитячих садах, школах, лікарнях уже встигли знизити споживання енергії на 20—25% тільки за рахунок зміни менталітету та оновлення обладнання — модер-

нізації опалення, ізоляції стін і дахів», — прокоментував Вольфганг Мьоссінгер.

Він наголосив, що Німеччині є чим поділитися з Україною в цьому сегменті.

«У нас уже близько 20 років досвіду енергозбереження — через законодавство, технологічний прогрес, особисті ініціативи нових людей. Майже всі власники будинків у Німеччині використовують альтернативну енергетику — сонячну, енергію вітру. І цим досвідом хочемо поділитися», — сказав генеральний консул ФРН.

Голова Харківської обласної держадміністрації Юлія Світлична відзначила роль краю в забезпеченні енергонезалежності України. «Ми виступаємо одним з фундаментів та запорукою енергонезалежності нашої держави, — наголосила вона. — Але в сучасному світі потрібно шукати нові можливості, які дадуть нам змогу ефективніше та раціональніше використовувати енергію».

Юлія Світлична повідомила, що на Харківщині діють не тільки державні програми енергозбереження та енергоефективності, а й запроваджено обласні проекти. Область активно долучає до вирішення питання енергонезалежності міжнародних партнерів.

Голова правління Німецько-української промислово-торгівельної палати Александер Маркус наголосив на широких можливостях для розвитку бізнесу в галузях біоенергетики та відновлюваної енергії. «15 років тому в Німеччині започатковували маленькі стартапи у цих галузях. Я бачив, як вони поставали: 10

співробітників, через рік — 50, ще за рік — 200. І після трьох років їх викупувала велика компанія за 50 мільйонів євро. Такі історії успіху є. Ми в Німеччині говоримо про енергетичний поворот, до якого ведуть наші міжнародні зобов'язання збільшувати частки відновлюваної енергії та енергоефективність. У Німеччині це досить добре виходить», — сказав Александер Маркус.

За словами почесного консула Федеративної Республіки Німеччина в Харкові Тетяни Гавриш, зміни в енергоефективності розпочалися саме знизу — з міст, громад, оскільки для місцевої влади найважливіше задовольнити попит споживача. «Мешканець, який сплачує тарифи, має отримати послугу іншої якості. Для місцевої влади нині дуже важливо оптимізувати ресурси й дати високу якість послуги для населення. Тому першими почали запроваджувати енергоменеджмент саме невеличкі міста і громади», — поділилася міркуваннями Тетяна Гавриш.

Аргументоване підтвердження цієї тези — досвід прикордонних селищ Харківського району Борисівки й Глибокого, де на амбулаторіях встановлено сонячні батареї. Такі самі проекти в альтернативній енергетиці незабаром запрацюють і у селах Липці та Стрілеча.

Як розповів ініціатор проекту голова Харківської районної ради Максим Литвиненко, практику використання відновлюваної енергетики в закладах охорони здоров'я запровадили заради економії грошей. «З огляду на реформу, яка відбу-

вається в медицині, цей досвід буде корисним для розвитку первинної ланки загальної медицини. Адже якщо заплановано, що сімейні лікарі отримуватимуть кошти за кожного пацієнта, і саме ці доходи забезпечуватимуть не тільки їхню заробітну плату, а й поточні витрати амбулаторій, серед них і комунальні, то ми оптимізували ці витрати», — констатував голова райради.

У Борисівці сонячні батареї, встановлені на школі, повністю забезпечують електроенергією ФАП, дитсадок, бібліотеку й частково школу. У Глибокому зелена енергетика сповна забезпечує потреби амбулаторії, 25% витрат бібліотеки і 30% — дитячого садка.

Як стверджують сільські голови району, робота сонячних станцій дає змогу економити бюджетам місцевих рад близько 10—15 тисяч гривень на рік. Це фактично перший найуспішніший, та, на жаль, маловідомий в Україні приклад енергоефективності в секторі охорони здоров'я.

І цей приклад громад Харківщини та досвід німецьких партнерів, на думку учасників форуму, стане ефективним каталізатором запровадження інновацій в Україні, залучить ще більше зацікавлених у реалізації проектів у царині енергоефективності та відновлюваних джерел енергії, котрі стануть першопрохідцями на шляху до революції в енергетичній галузі. Від того, наскільки швидко наша країна подолає цю відстань, залежить конкурентоспроможність України на міжнародній арені та рівень життя її громадян.

Перевантажений? Штраф у євро!

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Порядок на дорогах. Півмільйона гривень штрафів нарахували перевізникам, які порушили допустимі вагові норми у жовтні під час проїзду територією Рівненщини. Половина суми вже надійшла до державної та обласної скарбниці. У такий спосіб в області намагаються зберегти дороги, на модернізацію яких уряд цього року надав безпрецедентні суми.

— І це лише початок, — каже голова Рівненської ОДА Олексій Муляренко. — Поки що в області працюють три мобільні лабораторії зі зважування габаритного транспорту. У жовтні працівники управління Укртрансбезпеки перевірили тут 900 транспортних засобів і склали 90 актів про порушення — тобто кожен десятий їхав перевантаженим. І на-

Мобільні зважувальні комплекси планують розмістити на всіх головних магістралях Рівненщини

рахували понад 16 тисяч євро штрафів — вагові комплекси працюють за європейськими тарифами — а це близько півмільйона гривень. Половину суми перевізники вже сплатили.

Надалі робота триватиме, стверджують у виконавчій владі краю. Адже недобросовісні водії, довідавшись про перевірки, змінюють маршрути, тож руйнують дороги та ігнорують нелегку працю дорожників.

Тому вже невдовзі мобільні зважувальні комплекси розмістять на всіх головних магістралях області. Принцип простий: що більше перевантаження, то вищий штраф. Тож начувайтеся, перевізники-порушники!

СУСПІЛЬСТВО

Мрія про новий власний дім потребує боротьби

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ. Громадські організації не розв'яжуть усіх проблем, якщо той, кому допомагають, займає пасивну позицію

Іванка МІЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Другий рік поспіль Северодонецька міська рада затверджує й виконує програму інтеграції та адаптації внутрішньо переміщених осіб у територіальну громаду. Є певні успіхи, але головна проблема полягає в тому, що самі переселенці дуже пасивні і не беруть участі в цій роботі.

Люди хочуть забути про свій статус

У Северодонецьку немає громадської організації, яка б займалася проблемами переселенців. Так вважає головний спеціаліст відділу із соціально-гуманітарних питань та внутрішньо переміщених осіб Северодонецької міської ради Віра Попсуй. Вона згадує, що коли тільки почалося масове переміщення людей, у місті було створено громадську організацію «Свої люди», яка ставила за мету розроблення цільової програми, покликаної розв'язати основні проблеми переселенців, зокрема забезпечення їх житлом. Але правління організації наполягало на тому, щоб під час розроблення такої програми було взято до уваги розрахункові цифри кількості зареєстрованих переселенців, а не реальні показники. Виходило, що для розв'язання житлової проблеми потрібні мільярди гривень.

«Хоч уже тоді було зрозуміло, що реальна кількість людей, які мають статус ВПО в Се-

Привернути увагу до проблем переселенців — це тільки половина справи, далі треба наполегливо працювати

веродонецьку, набагато менша, ніж зареєстрованих. До того ж велика кількість зареєстрованих — пенсіонери, і ми чудово розуміємо, що більшість із них приїжджають сюди для переоформлення та отримання пенсійних виплат, а живуть у власних домівках на тимчасово окупованій території», — розповідає Віра Попсуй.

Одне слово, коли настав час підбивати підсумки, стало зрозуміло, що запропонованого рішення не можна виконати. Тим більше що державного фінансування в таких обсягах не було.

Наступну програму було підготовлено вже з урахуванням реальної ситуації. І за два роки можна говорити про її результативність.

Щоб вести реєстр ВПО, в місцевому управлінні праці та соціального захисту (саме сюди усі переселенці приходять насамперед) Северодонецька міська рада була змушена створити спеціальний відділ із 16 фахівців, фінансують який за рахунок міського бюджету. Тільки за останні півроку витрати громади на цю роботу перевищили 2 мільйони 600 тисяч гривень. До того ж бюджет Северодонецька витрачається й на обслуговування іногородніх в амбулаторіях та лікарнях: за 9 місяців 2018 року послуги лікування отримали 9153 особи зі статусом ВПО, витрати міського бюджету при цьому становили 5 мільйонів 928 тисяч 768 гривень.

Але загалом саме на основі програми інтеграції та адаптації ВПО в северодонецьку територіальну громаду вирішують безліч життєвих питань. Документ дає змогу належно організувати дистанційне навчання дітей з невідконтрольних територій, збільшувати кількість місць у дитячих садках — в місті існує черга в ці заклади дошкільної освіти. Також у програмі передбачено заходи у галузях культури, спорту і оздоровлення.

Логічно припустити, що результативність виконання такої програми мають передовсім оцінити самі переселенці. Але про громадську організацію «Свої люди» вже кілька років нічого не чути.

«У Северодонецьку нині немає взагалі громадської організації, яка б займалася виключно питаннями тимчасово переміщених осіб, як в інших областях України. Дуже шкода, але немає навіть ініціативної групи, що складалася б з осіб зі статусом ВПО, яка могла б лобювати свої інтереси перед міською радою. І складається дивна ситуація, що міська рада та її виконком розробляють програму, контролюють її виконання. І нам залишається тільки сподіватися на проведення спільних

заходів з аналізу наших дій, програми, її обговорення, пропозиції, коригування», — каже Віра Попсуй.

Чому так? «На мій погляд, це відбувається насамперед через зайнятість тих ВПО, які працюють. У них немає часу на громадську діяльність, навіть просто на спілкування. З іншого боку, ми дуже близько від лінії розме-

жування, за якою їхні домівки. У більшості людей жевріє надія, що ось-ось Україна туди повернеться. Навіщо ж тут вкорінюватися?» — ділиться думками Віра Попсуй.

Проте Северодонецьк має намір розв'язувати житлову проблему переселенців. Торік на сесії ухвалено програму про формування та будівництво фонду житла для тимчасового перебування. Міська рада на це вже навіть відвела земельні ділянки. Планують побудувати п'ять чотириповерхових і два дев'ятиповерхові будинки. Такого житла має вистачити для 236 сімей.

«Але ми одразу зіткнулися з такою проблемою: якщо будувати ці будинки, у міста не виста-

На вузлах довго не проживеш, треба докладати зусиль для облаштування нової домівки

чи інженерних комунікацій (каналізація, світло, водовідведення). Потрібно додатково будувати відповідну інфраструктуру, а для цього знадобиться розроблення проектно-кошторисної документації. Свого часу Луганська ОДА задекларувала, що допоможе з будівництвом інже-

нерних мереж, але поки що допомоги в цьому немає», — підкреслює посадовець.

На квартирний облік переселенців у Северодонецьку також не ставлять: у рішенні міської ради задекларовано, що початок реєстрації для створення черги на заселення в ці будинки розпочнеться разом із будівництвом споруд. Але немає нічого більш болючого, ніж безпідставні сподівання.

Напевно, з такою тезою варто погодитися. Хочеться, щоб у людей, котрим офіційно надано статус вимушених переселенців (хоч насправді нікому ніхто не допомагав у переїздах, тож логічніше називати їх біженцями), залишалася надія знайти не просто дах над головою, а власний дім на Батьківщині, заради якої вони полишили все нажите в попередньому житті.

ПРЯМА МОВА

«Переселенці мають бути наполегливими»

Сергій КОПИЛОВ,
завідувач сектору в Луганській області
Міністерства у справах тимчасово окупованих
територій і внутрішньо переміщених осіб:

— Наше міністерство виступило ініціатором субвенції, в межах якої можна на умовах співфінансування отримати гроші, щоб відремонтувати або побудувати соціальне житло і передати його вимушеним переселенцям в оренду. 2017 року в межах цієї субвенції було передбачено 17 мільйонів гривень. Луганська область, на жаль, тоді жодним проектом не взяла участі в цій програмі.

У 2018 році за цією субвенцією було передбачено вже вдвічі більше грошей для розв'язання житлової проблеми вимушених переселенців: 36 мільйонів гривень. На Луганщині єдиний район, який реалізує програму надання житла внутрішньо переміщеним особам у межах цієї програми, — Попаснянський. Подано проекти загальною вартістю майже 5 мільйонів гривень. Із цих коштів половину надає держбюджет. Відповідне розпорядження Кабінету Міністрів вже перебуває на узгодженні в Мін'юсті.

Міністерство працює над залученням міжнародних донорів у межах недержавних програм допомоги вимушеним переселенцям. Наприклад, саме такий один із проектів KfW, який реалізовуватимуть на території Луганської, Донецької й Дніпропетровської областей. На сьогодні зібрано інформацію про потреби в соціальному житлі у громадах цих областей. Банк планує надавати 100% коштів на реалізацію таких проектів.

Допомогти у просуванні відповідної роботи могли б, на мій погляд, громадські організації внутрішньо переміщених осіб. Але основну кількість таких організацій створено у великих містах — Києві, Дніпрі.

У Луганській області громадські активісти не такі наполегливі, захищаючи власні права. Понад те, не можна говорити, щоб від них надходили якісь ідеї. Навесні з ініціативи радників МінТОТ у Луганській області було винесено на громадське обговорення стратегію нашого міністерства щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб. Запрошували громадськість до обговорення, хотіли почути пропозиції та зауваження саме від тих людей, котрі самі опинилися в цій ситуації. Але далі розмов справа не пішла.

Ми пропонуємо на території області реалізувати проект з оздоровлення дітей із тимчасово окупованої території. Потрібно руйнувати стереотипи та міфи тамтешньої пропаганди. Діти згодом захочуть вчитися і жити саме на українській Луганщині.

ТУРИЗМ

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

Біля села Щасливцеве на Арабатській стрілці завершилися польові дослідження експедиції Інституту археології Національної академії наук України. Морський курорт археологи досліджували вперше. А підсумки їхньої праці та підходи місцевої влади до проведення розкопок вразили.

По-перше, небагато прикладів в Україні, коли громада, а саме Щасливецька сільська рада Генічеського району, власним коштом замовила в Інституті археології НАН України археологічне дослідження, бо дбає про історію й культуру краю. По-друге, археологам вдалося виявити цінний матеріал великого часового проміжку. По-третє, підсумком досліджень стали унікальні знахідки.

Що приховував курган?

Експедиція під керівництвом знавця скіфської культури кандидата історичних наук завідувача відділу «Польовий комітет» Юрія Болтрика тривала три тижні. Розпочали роботи з кургану заввишки два метри біля села Щасливцеве. Коли заглибилися, виявили багато антропологічних матеріалів, артефактів та екофактів. Було відкрито 16 поховань від доби ранньої бронзи (III тисячоліття до н.е.) до XV—XVII сторіччя н.е., що належать до ямної, катакомбної, зрубної культур. Відкрито поховання сармат, пізньосередньовічних кочовиків.

— Найважливіший блок із семи поховань ямної куль-

Загадки Арабатської стрілки

АРХЕОЛОГІЯ. На території курорту в Херсонській області виявили сенсаційні знахідки

Фото надав Інститут археології НАН України

століттями до н. е. Він, за попередніми припущеннями, міг належати до тих, хто контролював видобуток солі на Генічеському солоному озері, або до шукачів джерел прісної води.

Як повідомив Юрій Болтрик, долею знайдених матеріалів займуться антропологи. «Сучасні методи дослідження дають змогу виявити вік, стать, походження, вигляд людини, що вона вживала в їжу, — зазначає науковець. — Це дасть змогу скласти уявлення про життя, яке було тут багато тисячоліть тому. Самі останки збереглися не дуже добре, щоб їх виставляти у музеї. Але вони придатні для наукових досліджень».

Крім останків прадавніх людей, у кургані знайдено зразки кераміки, що непогано збереглися, фрагменти амфор, іншого посуду, прикраси зі срібла й найдавніші інструменти із кременю. Вони стануть предметом детального вивчення, істотно доповнять археологічну та антропологічну джерельні бази, історію Арабатської стрілки.

Зиск від археологічних досліджень матимуть і господарі курорту. Відтепер, окрім лагідного Азовського моря та всіх пов'язаних з ним принад відпочинку, можна запропонувати туристам зануритися в прадавню історію. Звісно, такий туристський набір додасть привабливості курорту. А науковці обіцяють продовжувати дослідження, які, ймовірно, розкриють чимало нових загадок Арабатської стрілки.

тури, — зазначає Юрій Вікторович. — Отримані дані важливі й для історії самої Арабатської стрілки. Тепер є підтвердження, що цю територію освоїли ще 5 тисяч років тому. Вона, звичайно, мала не такий вигляд, як нині, переважно це були пасовиська. Але в цей період їх активно використовували.

Як зазначає науковець, ямна — дуже давня археологічна культура на великих просторах степу від південного Уралу до середнього Дунаю в період 3200—2800 років до н. е. Носії ямної культури одними з пер-

ших насипали кургани. Ховали померлих у позі ембріона. У кургані знайдено незвичну парну могилу чоловіка й жінки.

Вразило археологів захоплення чоловіка з розведеними та підігнутими майже до плечей колінами — наче тіло було складене в лантуху. Отже, є запитання, на які вченим доведеться знаходити відповіді.

Поховали з... качками

Найбільшою несподіванкою під час роботи на кур-

гані для дослідників стало поховання, в якому знайдено скелет з десятьма качками. Рештки птахів лежали на грудях, животі, стопах, між колінами небіжчика. Таку деталь поховального обряду археологи знайшли вперше. Юрій Болтрик каже, що раніше в похованнях ямників знаходили дрібні кістки, однак не могли трактувати їхню наявність. А тепер вдалося зафіксувати, що це скелети качок, і вони пов'язані з похованням.

«Звертався до колег у Києві — вони теж диву-

ються, — ділиться дослідник. — Можна припустити, що качок використовували як символічних перевізників померлого в потойбічний світ. Але це ще потребує подальшого вивчення».

Цікаво, що права колінна чашечка небіжчика була розбита, але з часом зрослася. Це побачила Людмила Кармазіна, яка розчищала поховання.

До розряду сюрпризів археологи зараховують і поховання озброєного воїна-сармата з племені роксоланів, яке датують II—I

Відкрив Європу на велосипеді

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

МАНДРИ. Багато хто мріє про далекі подорожі. Але далеко не всі у мандри вирушають. Уманець Дмитро Михайленко, за фахом учитель історії, який свого часу працював у місцевій школі №7, давно збирався поїздити «по Європах». Нарешті мрію вдалося здійснити. Для цього придбав зручного й надійного велосипеда, вивчив на карті маршрут — і вперед.

У перші мандрівки на велосипеді Україною він вирушав із братом і батьком. Не раз мандрували в гори. Отож певний досвід мав. Однак сам у турне Європою вирушив уперше. Як згадує, було трохи боязко, чи пропустять на кордонах, чи зможе спілкуватися, адже володіє далеко не всіма мовами.

Стартував уманський велосипедист у польському місті Перемишлі, до якого діставався залізницею. Плануючи подорож, мав на меті побачити в Польщі Краків, об'їздити визначні місця Чехії, гори Австрії та Швейцарії. Однак йому вдалося відвідати значно більше, ніж планував.

Перший кордон перетнув у потязі без жодних проблем. У Європі ж кордонів не існує, хоч до Хорватії заїхав не че-

рез той пропускний пункт. Виявилося, що для пішоходів і автомобільного транспорту є окремі пункти пропуску. Коли вже повертався, його не пропустили українські прикордонники на пропускному пункті Загонь — Чоп, бо там не було пішого перетину. Тож довелося їхати півтори години до наступного пункту, щоб повернутися додому.

Мандрівка пройшла чудово. У жодній країні правоохоронці до велосипедиста претензій не мали. Понад те, ставилися з повагою. Щоправда, коли доїжджав до Праги, Дмитра зупинили патрульні поліцейські, аби перевірити, чи часом не вживав алкоголю. Однак після перевірки побажали щасливої дороги. Незнання мов теж не стало мандрівникові на заваді. Звісно, через мовний бар'єр не вдавалося поспілкуватися з людьми так, як хотілося, але скрізь, де доводилося просити про допомогу, відгукувалися.

Звичайно, вразили європейські дороги, які дуже відрізняються від українських. Для велосипедистів і стоперів автомагістралі закриті — існує паралельна дорога. Польські поліцейські пояснили мандрівникові правила руху і провели на дозволений шлях. І так в усіх країнах. Майже скрізь є вело-

Дмитро був вражений величиною і красою європейських пейзажів

ріжки. Особливо сподобалося в Австрії та Швейцарії. Велосипедистів там так багато, розповідає Дмитро, що часом оглядаєшся, аби нікого не зачепити.

Якщо у містечку є цікавий історичний чи культурний об'єкт, то там зроблено все, щоб туристи почувалися комфортно. У таких містах є інформаційні центри: кімната або просто вікно для дові-

док, де можна отримати вичерпну інформацію чи безкоштовну карту міста.

— Прийнято вважати, що Європа дуже чиста. Насправді ж сміття є всюди, — ділиться враженнями мандрівник. — Великі міста надвечір стають схожими на великі смітники, але вранці завжди все прибрано й свіжо.

Українському мандрівникові допомагали місцеві жи-

телі. Хто водою, хто продовольством. Їжу Дмитро готував сам. Для цього користувався туристським газовим пальником. У Чехії й Польщі в раціоні переважали м'ясо й тушонка, у Франції — равіоли, квасоля із м'ясом, в Італії — макарони. Ночував, як правило, просто неба — у лісі чи неподалік від людей. Кемпінгами, за ночівлю в яких, зрозуміло, треба

платити, вирішив не користуватися.

У Римі через дощ зупинився на ніч під навісом біля пошти. Незабаром біля мандрівника зібралися місцеві безпритульні, які тут уже давно ночують. Порозумілися. В одному із сіл у Швейцарії, коли вже зовсім набридло ночувати в наметі, знайшов нічліг у незамкненій майстерні.

Загалом за 73 дні, протягом яких тривала мандрівка, вдалося відвідати 14 країн. Намагався жити економно. Підрахував, що бюджет подорожі становив 334 євро і 68 центів, з яких 270 євро — витрати на їжу, і ще 64 — на ремонт велосипеда. Це небагато.

Тепер, згадуючи в Умані своє європейське турне, гортає щоденник, у який записував найяскравіші враження, переглядає фото (а їх аж 4200). Ще і ще раз переживає дні, які допомогли йому відкрити для себе Європу, побачити її такою, якою вона є.

Чи сподобалося життя в Європі? Тут скрізь порядок, достаток, висока культура. Люди в гарному настрої. Однак за два з половиною місяці встиг засумувати за Україною. Тепер іншими очима дивиться на батьківщину, краще розуміє, що і де можна й потрібно змінити на краще. І готується до наступної подорожі.

Фото з архіву героя публікації

ОПІСНІК

ДОКУМЕНТИ

КОМЕНТАРІ

КОНСУЛЬТАЦІЇ

РЕКЛАМА

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 17 жовтня 2018 р. № 884
Київ

Про затвердження Технічного регламенту щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів

Відповідно до статті 5 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Технічний регламент щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів, що додається.

2. Державній інспекції ядерного регулювання забезпечити впровадження затвердженого цією постановою Технічного регламенту.

3. Визнати такими, що втратили чинність: постанову Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 939 «Про затвердження Технічного регламенту щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів і плану заходів з його застосування» (Офіційний вісник України, 2007 р., № 53, ст. 2162); пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2011 р. № 969 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 71, ст. 2685); постанову Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2012 р. № 1099 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (Офіційний вісник України, 2012 р., № 91, ст. 3692).

4. Ця постанова набирає чинності через рік з дня її опублікування.
Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 17 жовтня 2018 р. № 884

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ

щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів

Загальні положення

1. Цей Технічний регламент визначає вимоги до пакувальних комплектів для зберігання та/або захоронення радіоактивних відходів, що утворюються в результаті діяльності у сфері використання ядерної енергії, та встановлює процедуру проведення оцінки їх відповідності зазначеним вимогам.

2. Терміни, що вживаються у цьому Технічному регламенті, мають таке значення: 1) експлуатація — стадія життєвого циклу продукції, на якій реалізується, підтримується і відновлюється її якість; 2) збірник-контейнер — ємність, яка розміщується в місцях утворення радіоактивних відходів, призначена для збирання радіоактивних відходів з метою їх подальшої переробки та/або кондиціонування; 3) пакувальний комплект: збірник-контейнер для збирання радіоактивних відходів у твердому та рідкому стані;

пакувальний комплект для радіоактивних відходів у твердому та рідкому стані для зберігання (у складі упаковок радіоактивних відходів) у відповідних сховищах; пакувальний комплект для твердих радіоактивних відходів, що підлягають захороненню (у складі упаковок радіоактивних відходів) у сховищах наземних, приповерхневих або геологічних відповідно до критеріїв допустимості (недопустимості) їх захоронення у сховищах різних типів згідно з Нормами радіаційної безпеки України, затвердженими МОЗ; транспортний пакувальний комплект, що після етапу транспортування призначений для зберігання та/чи захоронення радіоактивних відходів у сховищах різних типів згідно з Нормами радіаційної безпеки України, затвердженими МОЗ.

Пакувальний комплект може бути контейнером, ящиком, коробкою, бочкою чи аналогічною прийнятною ємністю, але може бути і вантажним контейнером, резервуаром або контейнером середньої вантажопідйомності для масових вантажів; 4) пакувальний комплект для зберігання та/або захоронення радіоактивних відходів у твердому та рідкому стані — сукупність елементів для розміщення та утримання радіоактивного вмісту, які виконують функцію зовнішнього бар'єра для його локалізації та захисту. Він може включати одну або кілька приймальних ємностей, матеріали-поглиначі, конструкції, що забезпечують дистанцію, засоби захисту від випромінювання і сервісне обладнання для заповнення, спостереження, вентильовання та скиду тиску, пристрої для охолодження, амортизації механічних ударів, обробки вантажу і криплення, теплової ізоляції, а також сервісні пристрої, що становлять одне ціле з пакувальним комплектом;

5) план якості — документ, що визначає процедури, які застосовуються під час виготовлення пакувальних комплектів, для контролю забезпечення відповідності їх технічних характеристик вимогам, встановленим у технічних умовах. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про стандартизацію», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про поводження з радіоактивними відходами», «Про дозвілну діяльність у сфері використання ядерної енергії», «Про загальну безпеку нехарчової продукції» та нормах, правилах і стандартах з ядерної та радіаційної безпеки.

3. Для цього Технічного регламенту поширюється на пакувальні комплекти вітчизняного та іноземного виробництва. Для цього Технічного регламенту не поширюється на пакувальні комплекти, введені в обіг до набрання ним чинності.

Введення в обіг та експлуатація, надання на ринку

4. Пакувальні комплекти можуть бути введені в обіг та експлуатацію, надані на ринку тільки в разі, коли вони відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

Суттєві вимоги

5. Під час розроблення, виробництва та введення в експлуатацію пакувального комплекту повинна враховуватися сумісність його: конструкції і конструктивних матеріалів — з характеристиками радіоактивних відходів, що у них вміщуються; конфігурації і розмірів — з транспортними та технологічними системами, які використовуються під час зберігання та захоронення радіоактивних відходів, а також з конструктивними елементами сховища, у якому передбачається розміщення упаковок з радіоактивними відходами.

6. Пакувальний комплект для захоронення радіоактивних відходів у наземних та приповерхневих сховищах повинен забезпечувати його використання як інженерного бар'єра з урахуванням проектних рішень сховища для захоронення радіоактивних відходів протягом усього строку служби.

Строк служби пакувальних комплектів для захоронення високоактивних та довгоіснуючих радіоактивних відходів у геологічному сховищі повинен встановлюватися з урахуванням комплексу інженерних та природних бар'єрів та зазначатися у технічній документації.

7. Спеціальне додаткове оснащення у конструкції пакувального комплекту, яке передбачене або додається під час експлуатації, включаючи перевезення, не повинно робити менш безпечним його використання за призначенням.

8. Конструкція пакувального комплекту повинна забезпечувати можливість його дезактивації.

Допустимі методи дезактивації, вимоги до допустимих дезактивуючих розчинів, стійкості до їх дії та значення коефіцієнта дезактивації повинні бути встановлені в технічній документації.

9. Пакувальний комплект повинен відповідати вимогам щодо пожежо- та вибухобезпеки (залежно від призначення пакувального комплекту).

10. Пакувальний комплект повинен бути придатним до застосування за призначенням та таким, щоб під час експлуатації (включаючи обслуговування) згідно з умовами, визначеними в технічній документації, він не створював небезпеки та обмежував вплив радіоактивних відходів на персонал, населення та навколишнє природне середовище.

11. Пакувальні комплекти повинні бути виготовлені з матеріалів, які не становлять загрози для здоров'я та безпеки персоналу під час експлуатації. За необхідності використання небезпечних матеріалів повинні вживатися всі можливі заходи до забезпечення безпеки під час експлуатації.

12. Матеріали, з яких виготовляються пакувальні комплекти залежно від їх призначення та умов експлуатації, повинні мати такі характеристики, зокрема:

радіаційну стійкість; міцність; корозійну стійкість до радіоактивного вмісту, дезактивуючих розчинів, впливу навколишнього природного середовища;

хімічну стійкість (до вилугування);

морозостійкість;

фізичну та хімічну сумісність один з одним та з радіоактивними відходами;

водо- та газонепроникність;

стійкість до мікроорганізмів, плісєні.

Вимоги до матеріалів, що використовуються для виготовлення пакувальних комплектів, визначаються в технічній документації на пакувальний комплект.

13. Якщо якась із суттєвих вимог до пакувальних комплектів не застосовується, це обґрунтовується в технічній документації.

14. На зовнішній поверхні кожного пакувального комплекту наноситься маркування, що не змивається протягом усього строку служби, яке містить такі відомості: умовне позначення пакувального комплекту (скорочена назва, корисний об'єм, максимально допустима маса брутто, заводський номер, рік виготовлення тощо); знак радіаційної небезпеки;

торговельна марка (знак для товарів і послуг) або стисле найменування підприємства-виробника;

дата виготовлення пакувального комплекту;

маса порожнього пакувального комплекту.

15. Умови зберігання чи транспортування пакувальних комплектів до введення їх в експлуатацію не повинні ставити під загрозу відповідність пакувальних комплектів вимогам Технічного регламенту.

16. Пакувальні комплекти, які використовуються для перевезення радіоактивних відходів, також повинні відповідати вимогам норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки під час перевезення радіоактивних матеріалів.

Технічна документація

17. Технічні вимоги до пакувальних комплектів визначаються в технічній документації, до складу якої входять технічні умови або технічне завдання, або технічна специфікація (далі — технічні умови), експлуатаційна документація, інші документи, необхідні для оцінки відповідності та обґрунтування безпеки їх використання на відповідному об'єкті, призначеному для поводження з радіоактивними відходами, або під час поводження з радіоактивними відходами у місцях їх утворення.

Технічні умови на пакувальні комплекти визначають технічні характеристики та вимоги до параметрів пакувальних комплектів відповідно до їх призначення та умов використання, конструкцію пакувальних комплектів, строк служби пакувальних комплектів.

Експлуатаційна документація на пакувальні комплекти визначає експлуатаційні обмеження, режими експлуатації, вказівки щодо виконання операцій з пакувальними комплектами під час нормальної експлуатації, порушень нормальної експлуатації і аварійних ситуацій.

Обов'язки виробників

18. Виробники складають технічну документацію, зазначену в додатку 1, та проводять або доручають уповноваженому представнику проведення процедури оцінки відповідності згідно з додатком 1.

Якщо відповідність пакувальних комплектів вимогам цього Технічного регламенту була доведена зазначеною процедурою оцінки відповідності, виробники складають декларацію про відповідність і наносять знак відповідності технічним регламентам.

Виробники, які впевнені або мають підстави вважати, що пакувальний комплект, який вони ввели в обіг, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, повинні негайно вжити коригувальних заходів, необхідних для приведення такого пакувального комплекту у відповідність з вимогами цього Технічного регламенту, його вилучення з обігу та/або відкликання (у разі потреби). Якщо зазначений пакувальний комплект становить ризик, виробники повинні негайно повідомити про це центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, та подати йому необхідні відомості, зокрема про невідповідність такого пакувального комплекту вимогам цього Технічного регламенту та будь-які вжиті коригувальні заходи.

19. Виробники зберігають технічну документацію та декларацію про відповідність протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу.

20. Виробники забезпечують, щоб на пакувальних комплектах, які вони ввели в обіг, було зазначено тип, серійний номер або інший елемент, який дає змогу їх ідентифікувати.

Обов'язки уповноважених представників

21. Виробник може на підставі письмового доручення визначити уповноваженого представника.

22. Уповноважений представник виконує завдання, визначені в дорученні, одержаному від виробника. Доручення повинно давати змогу уповноваженому представнику виконувати обов'язки, зокрема щодо зберігання декларації про відповідність, а також технічної документації протягом 10 років після введення пакувальних комплектів в обіг.

Обов'язки імпортерів

23. Імпортери вводять в обіг лише пакувальні комплекти, які відповідають вимогам цього Технічного регламенту.

Імпортери, які впевнені або мають підстави вважати, що пакувальний комплект, який вони ввели в обіг, не відповідає вимогам цього Технічного регламенту, повинні негайно вжити коригувальних заходів, необхідних для приведення такого пакувального комплекту у відповідність з вимогами цього Технічного регламенту, його вилучення з обігу та/або відкликання (у разі потреби). Якщо зазначений пакувальний комплект становить ризик, імпортери повинні негайно повідомити про це центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, та подати йому необхідні відомості, зокрема про невідповідність такого пакувального комплекту вимогам цього Технічного регламенту та будь-які вжиті коригувальні заходи.

На вмотивований запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, імпортери повинні надати йому всю інформацію та документацію (в паперовій або електронній формі), необхідну для доведення відповідності пакувальних комплектів вимогам цього Технічного регламенту, яка складається державною мовою. На вимогу зазначеного центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, імпортери повинні співпрацювати з ним стосовно будь-яких дій, які вживаються для усунення ризиків, що становлять введені ними в обіг пакувальні комплекти.

24. Перед введенням пакувальних комплектів в обіг імпортери пересвідчуються в тому, що виробник провів відповідну процедуру оцінки відповідності та склав технічну документацію, на пакувальні комплекти нанесено знак відповідності технічним регламентам, пакувальні комплекти супроводжуються необхідними документами.

25. Імпортери зазначають своє найменування, зареєстроване комерційне найменування чи зареєстровану торговельну марку (знак для товарів і послуг) та контактну поштову адресу на пакувальних комплектах, а якщо це неможливо — на його пакуванні чи в документі, що супроводжує такі пакувальні комплекти. Контактні дані надаються відповідно до закону про порядок застосування мов.

26. Імпортери забезпечують супроводження пакувальних комплектів інструкціями та інформацією про безпечність, складеними згідно з вимогами закону щодо порядку застосування мов.

27. Імпортери забезпечують, щоб умови зберігання чи транспортування пакувальних комплектів, доки вони перебувають під їх відповідальністю, не ставили під загрозу їх відповідність цілям, пов'язаним з безпечністю.

28. Імпортери протягом 10 років після введення пакувальних комплектів в обіг зберігають копію декларації про відповідність.

Обов'язки розповсюджувачів

29. Розповсюджувачі під час надання пакувальних комплектів на ринку діють відповідно до вимог цього Технічного регламенту.

30. Перед наданням пакувальних комплектів на ринку розповсюджувачі перевіряють наявність на пакувальних комплектах знака відповідності технічним регламентам, необхідних документів, а також інструкцій, складених відповідно до закону про порядок застосування мов, та виконання виробником і імпортером вимог, визначених у пунктах 14, 17 та 25 цього Технічного регламенту.

31. Розповсюджувачі забезпечують, щоб умови зберігання чи транспортування пакувальних комплектів, доки вони перебувають під їх відповідальністю, не ставили під загрозу їх відповідність суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 цього Технічного регламенту.

32. Розповсюджувачі, які вважають або мають підстави вважати, що пакувальні комплекти, які вони надали на ринку, не відповідають вимогам цього Технічного регламенту, пересвідчуються у вжитті обмежувальних (коригувальних) заходів, необхідних для приведення таких пакувальних комплектів у відповідність з такими вимогами, вилучення їх з обігу та/або його відкликання (залежно від обставин).

33. У разі коли імпортер або розповсюджувач вводить пакувальний комплект під своїм найменуванням чи торговельною маркою (знаком для товарів і послуг) або модифікує вже введений в обіг пакувальний комплект у такий спосіб, що це може вплинути на його відповідність вимогам цього Технічного регламенту, він вважається

виробником та повинен виконувати обов'язки виробника, визначені в пунктах 18—20 цього Технічного регламенту.

Процедура оцінки відповідності

34. Вибір процедури оцінки відповідності пакувальних комплектів здійснюється виробником шляхом застосування модулів оцінки відповідності B+D, B+F, G, H1 згідно з додатком 1.

35. Виробник готує та подає органу з оцінки відповідності заявку на проведення оцінки відповідності пакувальних комплектів та технічну документацію згідно з обґрунтовано обраним модулем оцінки відповідності.

36. За позитивних результатів оцінки відповідності вимогам цього Технічного регламенту виробник наносить знак відповідності технічним регламентам на продукцію та складає декларацію про відповідність.

Призначення органів з оцінки відповідності

37. Призначення органів з оцінки відповідності для виконання ними як третіми сторонами завдань з оцінки відповідності згідно з цим Технічним регламентом здійснюється відповідно до закону.

38. Органи з оцінки відповідності повинні відповідати вимогам до призначених органів з оцінки відповідності, установленим законом, та вимогам до органів з оцінки відповідності, визначеним у пунктах 39—51 цього Технічного регламенту.

Вимоги до органів з оцінки відповідності

39. Орган з оцінки відповідності повинен бути третьою стороною — особою, яка є незалежною від особи, що надає пакувальні комплекти, та від особи, що заінтересована в пакувальних комплектах як користувач.

40. Орган з оцінки відповідності, його керівник, заступники керівника та персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, не повинні бути проєктувальниками, виробниками, імпортерами, розповсюджувачами, покупцями, власниками, користувачами або представниками будь-якої з таких сторін та не повинні провадити діяльність, яка суперечить незалежності їх суджень або їх доброчесності стосовно діяльності з оцінки відповідності, на провадження якої вони призначаються чи призначені. Зазначена вимога, зокрема, стосується надання консультативних послуг.

Зазначені вимоги не виключають можливості обміну технічною інформацією між виробником та органом з оцінки відповідності для проведення оцінки відповідності.

Органи з оцінки відповідності повинні забезпечувати дотримання сублідряниками або дочірніми підприємствами, які ними залучаються до виконання робіт з оцінки відповідності, вимог щодо конфіденційності інформації, об'єктивності і неупередженості діяльності з оцінки відповідності таких органів.

41. Органи з оцінки відповідності та їх персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, повинні провадити діяльність з оцінки відповідності на належному рівні та бути компетентними у визначеній галузі, вільними від будь-якого тиску і стимулів, зокрема фінансового характеру, що могло б вплинути на результати їх діяльності з оцінки відповідності, зокрема з боку осіб чи груп осіб, заінтересованих у результатах такої діяльності.

42. Орган з оцінки відповідності повинен бути спроможний виконувати всі завдання з оцінки відповідності, для виконання яких він призначений, незалежно від того, чи виконуються ці завдання безпосередньо органом з оцінки відповідності, чи від його імені та під його відповідальність.

Орган з оцінки відповідності у будь-який час і для кожної процедури оцінки відповідності повинен:

мати персонал, що має технічні знання та достатній і відповідний досвід для виконання завдань з оцінки відповідності;

мати описи процедур, згідно з якими проводиться оцінка відповідності, що забезпечують прозорість і відтворюваність таких процедур. Орган з оцінки відповідності повинен застосовувати відповідні документи (правила, методики, настанови тощо) та процедури, що дають змогу розрізняти завдання, які він виконує як орган з оцінки відповідності, та іншу діяльність;

застосовувати процедури для провадження діяльності з оцінки відповідності з урахуванням величини підприємства, що замовляє виконання робіт з оцінки відповідності, галузі, в якій таке підприємство діє, його структури, ступеня складності технології виробництва та масового чи серійного характеру виробничого процесу.

Орган з оцінки відповідності повинен мати засоби, необхідні для виконання в належний спосіб технічних та адміністративних завдань з оцінки відповідності, а також доступ до необхідного обладнання чи матеріально-технічної бази.

43. Персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, повинен мати:

технічну і професійну підготовку для провадження діяльності з оцінки відповідності, стосовно якої орган з оцінки відповідності призначений; достатній рівень знань вимог щодо проведення робіт з оцінки відповідності, а також відповідні повноваження для їх проведення;

знання вимог, установлених у цьому Технічному регламенті; навички складення сертифікатів, протоколів та звітів, які підтверджують проведення робіт з оцінки відповідності.

44. Персонал, відповідальний за виконання завдань з оцінки відповідності, повинен не рідше одного разу на три роки проходити підвищення кваліфікації з ядерної та радіаційної безпеки.

45. Орган з оцінки відповідності забезпечує неупередженість його керівника, заступників керівника та персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності.

Оплата праці керівника, заступників керівника органу з оцінки відповідності та персоналу, відповідального за виконання завдань з оцінки відповідності, не повинна залежати від кількості проведених оцінок відповідності чи їх результатів.

46. Персонал органу з оцінки відповідності повинен зберігати комерційну таємницю стосовно інформації, одержаної під час виконання своїх завдань, крім подання її у визначених законом випадках відповідним уповноваженим органом або у випадках, передбачених у цьому Технічному регламенті та визначених процедурами оцінки відповідності.

47. Органи з оцінки відповідності повинні проводити оцінку відповідності згідно з процедурами оцінки відповідності, визначеними в додатку 1.

48. Оцінка відповідності повинна проводитися у пропорційний спосіб без покладення зайвого навантаження на суб'єктів господарювання.

49. У разі коли орган з оцінки відповідності вважає, що виробником не були дотримані суттєві вимоги, визначені у пунктах 5—16 цього Технічного регламенту, такий орган повинен вимагати від виробника вжиття відповідних коригувальних заходів і не видавати документ про відповідність.

50. У разі коли після видачі документа про відповідність орган з оцінки відповідності під час проведення моніторингу відповідності виявить, що пакувальний комплект не відповідає вимогам, зазначений орган повинен вимагати від виробника вжиття відповідних коригувальних заходів і в разі необхідності зупинити дію або скасувати документ про відповідність.

51. У разі коли коригувальних заходів не вжито або вони не дали необхідних результатів, орган з оцінки відповідності залежно від обставин повинен обмежити сферу призначення або скасувати документ про відповідність.

Декларація про відповідність

52. Декларація про відповідність складається за формою згідно з додатком 2 державною мовою, а у разі, коли вона була складена іншою мовою, перекладається на державну мову. Виробник або уповноважений представник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу пакувального комплекту.

Копія декларації про відповідність надається виробником до кожної партії (одичиничним виробом) пакувальних комплектів, що ним постачається.

53. Виробник шляхом складення декларації про відповідність бере на себе відповідальність за те, що відповідність пакувальних комплектів вимогам, установленим у цьому Технічному регламенті, було доведено.

54. Декларацію про відповідність, інша технічна документація, що підтверджує відповідність пакувального комплекту вимогам цього Технічного регламенту, зберігається виробником протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу та/або суб'єктом, який ввів пакувальний комплект в експлуатацію, протягом строку служби пакувального комплекту.

Загальні принципи маркування знаком відповідності технічним регламентам

55. Знак відповідності технічним регламентам застосовується згідно із загальними принципами маркування зазначеним знаком, установленими законом.

Правила та умови нанесення знака відповідності технічним регламентам

56. Знак відповідності технічним регламентам наноситься на пакувальні комплекти таким чином, щоб він був видимим, розбірливим і незмивним.

57. Знак відповідності технічним регламентам наноситься перед введенням пакувальних комплектів в обіг.

Додаток 1

до Технічного регламенту

ПЕРЕЛІК

модулів оцінки відповідності пакувальних комплектів вимогам Технічного регламенту щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів

Модуль В (експертиза типу)

1. Експертиза типу є тією частиною процедури оцінки відповідності, в якій орган з оцінки відповідності досліджує технічний проєкт на пакувальний комплект та перевіряє і засвідчує, що технічний проєкт на пакувальний комплект відповідає вимогам Технічного регламенту щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів (

ОРІЄНТИР № 42

оцінка адекватності технічного проекту пакувального комплекту шляхом експертизи технічної документації та підтвердних доказів, зазначених у пункті 3 цього додатка, з дослідженням однієї або кількох критичних частин зразків пакувального комплекту, що є репрезентативними для передбаченого виробництва (поєднання експертизи типового зразка та його проекту);

оцінка адекватності технічного проекту шляхом експертизи технічної документації та підтвердних доказів, зазначених у пункті 3 цього додатка, без дослідження зразка (експертиза проекту типового зразка).

3. Виробник подає лише одному органу з оцінки відповідності за своїм вибором заявку на експертизу типу, яка повинна включати:

- 1) найменування та адресу виробника, а в разі подання заявки уповноваженим представником — його найменування та адресу;
- 2) письмову заяву про те, що така сама заявка не була подана жодному іншому органу з оцінки відповідності;
- 3) технічну документацію.

У технічній документації зазначаються застосовні вимоги та пов'язані з проведенням оцінки відповідності питання проектування, виробництва і функціонування пакувального комплекту. Технічна документація повинна давати можливість оцінити відповідність пакувальних комплектів вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту.

Технічна документація також включає такі елементи:

- загальний опис пакувального комплекту;
- технічні умови;
- експлуатаційну документацію для пакувальних комплектів;
- ескізний проект, виробничі креслення та схеми компонентів, складальних вузлів тощо;

- описи та пояснення, необхідні для розуміння зазначених креслень і схем та функціонування пакувального комплекту;
- методи випробувань пакувальних комплектів з урахуванням їх призначення; протоколи випробувань;
- результати виконаних проектних розрахунків, проведених досліджень тощо.

В методах випробувань пакувальних комплектів, визначених у технічній документації, враховується призначення пакувальних комплектів (збирання, зберігання, захоронення та характеристики радіоактивних відходів, для яких призначені пакувальні комплекти);

4) зразки, що є репрезентативними для передбаченого виробництва. Орган з оцінки відповідності може затребувати додаткові зразки, якщо це необхідно для виконання програми випробувань;

5) підтвердні докази щодо адекватності рішення технічного проекту. Такі підтвердні докази повинні містити посилання на всі використані документи. У разі потреби підтвердні докази повинні включати результати випробувань, проведених відповідною лабораторією виробника або іншою випробувальною лабораторією від імені виробника та під його відповідальність.

4. Орган з оцінки відповідності:

1) стосовно пакувальних комплектів — проводить експертизу технічної документації та підтвердних доказів для оцінки адекватності технічного проекту пакувально-го комплекту;

2) стосовно зразка (зразків) — перевіряє відповідність виготовлення зразка (зразків) технічній документації, щоб перевірити відповідність прийнятих виробником рішень відповідним суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту;

узгоджує з виробником місце, в якому будуть проводитися дослідження і випробування.

5. Орган з оцінки відповідності складає звіт про оцінювання, в якому наводяться дані про діяльність, що проводиться згідно з пунктом 4 цього додатка, та її результати. Орган з оцінки відповідності оприлюднює (повністю або частково) зміст зазначеного звіту лише за згодою виробника, крім випадків, коли такий орган зобов'язаний оприлюднювати зміст зазначеного звіту на запит органу, що призначає.

6. У разі коли типовий зразок відповідає вимогам Технічного регламенту, орган з оцінки відповідності видає виробнику сертифікат експертизи типу. У такому сертифікаті зазначаються найменування і адреса виробника, висновки дослідження, умови чинності сертифіката та дані, необхідні для ідентифікації затвердженого типу. До сертифіката експертизи типу можуть додаватися один чи більше додатків.

У сертифікаті експертизи типу та додатках до нього повинна міститися вся відповідна інформація, яка дає змогу оцінювати відповідність виготовлених пакувальних комплектів дослідженому типовому зразку та здійснювати контроль під час експлуатації.

У разі коли типовий зразок не відповідає застосовним вимогам Технічного регламенту, орган з оцінки відповідності відмовляє у видачі сертифіката експертизи типу та повідомляє про це виробнику з наданням докладного обґрунтування своєї відмови.

7. Орган з оцінки відповідності повинен постійно відслідковувати будь-які зміни в загальновизнаному сучасному стані розвитку техніки, які свідчать про те, що затверджений тип може вже не відповідати застосовним вимогам Технічного регламенту, та повинен визначити потребу в подальшому дослідженні таких змін. У разі коли зазначені зміни потребують подальшого дослідження, орган з оцінки відповідності повинен повідомити про це виробнику.

Виробник повинен інформувати орган з оцінки відповідності, який зберігає технічну документацію стосовно сертифіката експертизи типу, про всі модифікації затвердженого типу, що можуть вплинути на відповідність пакувального комплекту суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту, або на умови чинності такого сертифіката. Такі модифікації потребують додаткового затвердження у формі доповнення до первинного сертифіката експертизи типу.

8. Кожен орган з оцінки відповідності інформує орган, що призначає, про видані або скасовані ним сертифікати експертизи типу та/або будь-які доповнення до них, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подає йому перелік відмов у видачі сертифіката експертизи типу та/або будь-яких доповнень до нього та сертифікатів експертизи типу та/або будь-яких доповнень до них, дію яких він зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати інші призначені органи з оцінки відповідності про відмови у видачі сертифікатів експертизи типу та/або будь-яких доповнень до них, про сертифікати експертизи типу та/або будь-які доповнення до них, які він скасував, зупинив дію чи встановив щодо них інші обмеження, а на запит — також про видані ним сертифікати експертизи типу та/або доповнення до них.

Орган, що призначає, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, та інші органи з оцінки відповідності мають право на запити одержувати копію сертифікатів експертизи типу та/або доповнень до них. Орган, що призначає, має право на запити одержувати копію технічної документації та результати досліджень, проведених органом з оцінки відповідності. Орган з оцінки відповідності зберігає копію сертифіката експертизи типу, додатків і доповнень до нього, а також технічний файл, включаючи подану виробником документацію, протягом строку дії сертифіката.

9. Виробник зберігає копію сертифіката експертизи типу, додатків і доповнень до нього разом із технічною документацією протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу.

Модуль D (відповідність типові на основі забезпечення якості виробничого процесу)

10. Відповідність типові на основі забезпечення якості виробничого процесу є тією частиною процедури оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 11, 21 і 22 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що пакувальний комплект відповідає типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та вимогам Технічного регламенту.

Обов'язки виробника

11. Виробник забезпечує функціонування схваленої системи управління якістю для виробництва, контролю та проведення випробувань готового пакувального комплекту згідно з пунктами 12—16 цього додатка і підлягає нагляду згідно з пунктами 17—20 цього додатка.

Система управління якістю

12. Виробник подає обраному ним органу з оцінки відповідності заявку на проведення оцінки системи управління якістю, яка повинна включати:

- найменування та адресу виробника, а в разі подання заявки уповноваженим представником — також його найменування та адресу;
- письмову заяву про те, що така заявка не була подана іншому органу з оцінки відповідності;

належну інформацію щодо пакувального комплекту; документацію стосовно системи управління якістю; технічну документацію згідно з підпунктом 3 пункту 3 додатка 1 до Технічного регламенту щодо затвердженого типу та копію сертифіката експертизи типу; план якості виготовлення, що визначає процедури, які застосовуються під час виготовлення пакувальних комплектів, для забезпечення відповідності їх характеристик вимогам, встановленим для розроблення пакувального комплекту.

13. Система управління якістю повинна забезпечувати відповідність пакувальних комплектів типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та вимогам Технічного регламенту.

Усі прийняті виробником елементи, вимоги та положення системи управління якістю повинні бути систематично і упорядковано задокументовані у вигляді політик, процедур та інструкцій, викладених у письмовій формі. Документація стосовно системи управління якістю повинна давати можливість однозначно тлумачити програми, плани, настанови і протоколи (записи) щодо якості.

Зазначена документація повинна, зокрема, містити належний опис: цілей у сфері якості;

організаційної структури, обов'язків і повноважень керівництва стосовно якості пакувального комплекту;

відповідних методів виробництва, контролю якості та забезпечення якості, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися;

досліджень і випробувань, які будуть проводитися до, під час та після виробництва пакувального комплекту, а також періодичності їх проведення; протоколів (записів) щодо якості (звітів про інспектування, даних випробувань і калібрувань, звітів про кваліфікацію відповідного персоналу тощо);

засобів моніторингу, які дають змогу контролювати досягнення необхідної якості пакувальних комплектів та ефективне функціонування системи управління якістю.

14. Орган з оцінки відповідності оцінює систему управління якістю з метою визначення її відповідності вимогам, зазначеним у пункті 13 цього додатка.

Орган з оцінки відповідності робить припущення, яке визнається достовірним, про відповідність вимогам, зазначеним у пункті 13 цього додатка, тих елементів системи управління якістю, що відповідають вимогам ДСТУ ISO 9001.

Група з проведення аудиту повинна мати досвід роботи у сфері системи управління якістю, а не менш як один з її фахівців — досвід оцінювання пакувальних комплектів та технологій їх виробництва, а також знання вимог Технічного регламенту. Проведення аудиту включає відвідування підприємства виробника для здійснення оцінки. Група аудиту вивчає технічну документацію, зазначену в абзаці сьомому пункту 12 цього додатка, з метою перевірки здатності виробника ідентифікувати вимоги Технічного регламенту та проводити необхідні дослідження для забезпечення відповідності пакувальних комплектів таким вимогам.

Орган з оцінки відповідності повідомляє виробнику про прийняте рішення. Зазначене повідомлення повинне містити висновки аудиту та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

15. Виробник повинен виконувати обов'язки, визначені схваленою системою управління якістю, та підтримувати її таким чином, щоб вона залишалася адекватною та ефективною.

16. Виробник зобов'язаний інформувати орган з оцінки відповідності, що схвалив систему управління якістю, про будь-які заплановані зміни в такій системі.

Орган з оцінки відповідності оцінює запропоновані зміни та приймає рішення щодо здатності зміненої системи управління якістю надати відповідати вимогам, зазначеним у пункті 13 цього додатка, чи необхідності проведення повторної оцінки.

Орган з оцінки відповідності повідомляє виробнику про прийняте рішення. Зазначене повідомлення повинне містити висновки дослідження та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

Нагляд під відповідальністю органу з оцінки відповідності

17. Мета нагляду полягає в тому, щоб пересвідчитися в належному виконанні виробником обов'язків, пов'язаних із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю.

18. Для цілей нагляду виробник зобов'язаний надавати органу з оцінки відповідності доступ до місць виробництва, контролю, проведення випробувань і зберігання пакувальних комплектів, а також усю необхідну інформацію, зокрема:

документацію стосовно системи управління якістю; протоколи (записи) щодо якості (звіти про інспектування, дані випробувань і калібрувань, звіти про кваліфікацію відповідного персоналу тощо).

19. Орган з оцінки відповідності повинен проводити періодичні аудити, щоб пересвідчитися в тому, що виробник підтримує в належному стані і застосовує систему управління якістю, а також подавати виробнику звіт про аудит.

20. Крім періодичних аудитів, орган з оцінки відповідності може здійснювати відвідування виробника без попередження. Під час таких відвідувань орган з оцінки відповідності у разі потреби може проводити випробування пакувальних комплектів або доручати їх проведення з метою перевірки правильності функціонування системи управління якістю. Орган з оцінки відповідності повинен подавати виробнику звіт про відвідування, а в разі проведення випробувань пакувальних комплектів — також протокол випробувань.

Маркування знаком відповідності технічним

регламентам і декларація про відповідність

21. Виробник наносить знак відповідності технічним регламентам і під відповідальністю органу з оцінки відповідності, зазначеного в пункті 12 цього додатка, його ідентифікаційний номер на кожний окремий пакувальний комплект, що відповідає типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та застосовним вимогам Технічного регламенту.

22. Виробник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу пакувального комплекту та зберігає її протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка такого типу. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати тип пакувального комплекту, для якого її складено.

Копія декларації про відповідність подається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, на його запит.

23. Виробник протягом не менше ніж 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу зберігає для подання на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії:

- документацію, зазначену в пункті 12 цього додатка;
- документацію щодо схвалених змін, зазначених у пункті 16 цього додатка;
- рішення, звіти та протоколи органу з оцінки відповідності, зазначені в пунктах 16, 19 і 20 цього додатка.

24. Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати орган, що призначає, про видані або скасовані ним документи щодо схвалення системи управління якістю, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подавати йому перелік відмов у видачі документа щодо схвалення системи та документів щодо схвалення системи управління якістю, дію яких він зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати інші органи з оцінки відповідності про відмови у видачі документів щодо схвалення системи управління якістю, про документи щодо схвалення системи, дію яких він зупинив, скасував чи встановив щодо них інші обмеження, а на запит — також про видані ним документи щодо схвалення системи управління якістю.

Уповноважений представник

25. Обов'язки виробника, визначені в пунктах 12, 16 і 21—23 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Модуль F (відповідність типові на основі перевірки пакувального комплекту)

26. Відповідність типові на основі перевірки пакувального комплекту є тією частиною процедури оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 27, 31, 35 і 36 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що пакувальні комплекти, до яких було застосовано положення пункту 28 цього додатка, відповідають типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та вимогам Технічного регламенту.

Обов'язки виробника

27. Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовлених пакувальних комплектів затвердженому типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та вимогам Технічного регламенту.

Перевірка

28. Обраний виробником орган з оцінки відповідності проводить належні дослідження і випробування з метою перевірки відповідності пакувальних комплектів затвердженому типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та вимогам Технічного регламенту.

Залежно від обсягів виробництва та конструкційних особливостей пакувальних комплектів дослідження і випробування для перевірки їх відповідності вимогам проводяться за вибором виробника шляхом дослідження та випробування кожного пакувального комплекту згідно з пунктами 29 і 30 цього додатка або шляхом дослідження та випробування із застосуванням статистичних методів згідно з пунктами 31—34 цього додатка.

У випадках, коли пакувальний комплект має фізичний захист (біологічний захист), проводиться дослідження та випробування кожного пакувального комплекту згідно з пунктами 29 і 30 цього додатка.

Перевірка відповідності шляхом дослідження

29. Усі пакувальні комплекти досліджуються окремо та підлягають проведенню належних випробувань, які визначені у відповідних технічних специфікаціях на пакувальний комплект і підтверджують відповідність суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту, з метою перевірки відповідності затвердженому типові, описаному в сертифікаті експертизи типу, та відповідним вимогам Технічного регламенту в обсязі, визначеному згідно з рішенням органу з оцінки відповідності.

30. Якщо пакувальний комплект відповідає вимогам Технічного регламенту, орган з оцінки відповідності видає сертифікат відповідності за результатами проведених досліджень і випробувань та наносить свій ідентифікаційний номер на кожний пакувальний комплект або доручає його нанесення під свою відповідальність виробнику або його уповноваженому представнику.

Виробник зберігає сертифікати відповідності для подання на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу.

Статистична перевірка відповідності

31. Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували односторонню кожної виготовленої партії пакувальних комплектів, та подає пакувальні комплекти для перевірки у вигляді однорідних партій.

32. Згідно з вимогами Технічного регламенту з кожної партії пакувальних комплектів методом випадкового відбору відбирається зразок (зразки). Усі зразки пакувальних комплектів досліджуються окремо та підлягають проведенню належних випробувань для того, щоб забезпечити їх відповідність вимогам Технічного регламенту та визначити, приймається відповідна партія чи бракується.

33. У разі прийняття партії пакувальних комплектів усі пакувальні комплекти такої партії вважаються затвердженими.

Орган з оцінки відповідності видає сертифікат відповідності стосовно проведених досліджень і випробувань та наносить свій ідентифікаційний номер на кожний затверджений пакувальний комплект або доручає його нанесення під свою відповідальність.

Виробник зберігає сертифікати відповідності для подання на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу.

34. У разі коли партія пакувальних комплектів бракується, орган з оцінки відповідності повинен вжити належних заходів для запобігання введенню такої партії в обіг. У разі частого бракування партій орган з оцінки відповідності може зупинити статистичну перевірку та вжити належних заходів.

Маркування знаком відповідності технічним

регламентам і декларація про відповідність

35. Виробник наносить знак відповідності технічним регламентам на кожний окремий пакувальний комплект, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка такого типу. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати тип пакувального комплекту, для якого її складено.

Копія декларації про відповідність подається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії на його запит.

У разі надання органом з оцінки відповідності, зазначеним у пункті 28 цього додатка, своєї згоди та під його відповідальність виробник також може наносити ідентифікаційний номер такого органу з оцінки відповідності на пакувальні комплекти.

37. За згодою органу з оцінки відповідності та під його відповідальність виробник може наносити ідентифікаційний номер такого органу з оцінки відповідності на пакувальні комплекти в процесі виробництва.

Уповноважений представник

38. Обов'язки виробника від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні. Уповноважений представник не може виконувати обов'язки виробника, визначені в пунктах 27 і 31 цього додатка.

Модуль G (відповідність на основі перевірки одиниці продукції)

39. Відповідність на основі перевірки одиниці пакувального комплекту є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 40, 41, 43 і 44 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що відповідний пакувальний комплект, до якого було застосовано положення пункту 42 цього додатка, відповідає вимогам Технічного регламенту.

Технічна документація

40. Виробник розробляє технічну документацію та подає її органу з оцінки відповідності, зазначеному в пункті 42 цього додатка. Технічна документація повинна давати можливість оцінити відповідність пакувальних комплектів вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту. У технічній документації повинні зазначитися застосовні вимоги та пов'язані з проведенням оцінки відповідності питання проектування, виробництва і функціонування продукції.

Технічна документація повинна у відповідних випадках містити принаймні такі елементи:

- загальний опис пакувального комплекту;
- технічні умови;
- експлуатаційну документацію на пакувальні комплекти;
- ескізний проект, виробничі креслення та схеми компонентів, складальних вузлів тощо;

описи та пояснення, необхідні для розуміння зазначених креслень і схем та функціонування пакувального комплекту; методи випробувань пакувальних комплектів з урахуванням їх призначення; протоколи випробувань;

результати виконаних проектних розрахунків, проведених досліджень тощо. Виробник має зберігати технічну документацію для подання на запити центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка продукції.

Обов'язки виробника

41. Виробник вживає всіх заходів, необхідних для того, щоб виробничий процес і його моніторинг забезпечували відповідність виготовленого пакувального комплекту вимогам Технічного регламенту.

Перевірка

42. Обраний виробником орган з оцінки відповідності проводить чи доручає проведення належних досліджень і випробувань, які визначені у технічній документації на пакувальний комплект і підтверджують відповідність вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту.

Орган з оцінки відповідності видає сертифікат відповідності за результатами проведених досліджень і випробувань та наносить свій ідентифікаційний номер на затверджений пакувальний комплект або доручає його нанесення під свою відповідальність.

Маркування знаком відповідності технічним

регламентам і декларація про відповідність

43. Виробник наносить знак відповідності технічним регламентам і під відповідальністю органу з оцінки відповідності, зазначеного в пункті 42 цього додатка, його ідентифікаційний номер на кожний пакувальний комплект, що відповідає вимогам Технічного регламенту.

44. Виробник складає письмову декларацію про відповідність та зберігає її протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати тип пакувального комплекту, для якого її складено.

Копія декларації про відповідність подається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії на його запит.

Уповноважений представник

45. Обов'язки виробника, визначені в пунктах 40, 43 і 44 цього додатка, від його імені та під його відповідальність можуть бути виконані його уповноваженим представником за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Модуль H1 (відповідність на основі цілковитого

забезпечення якості з експертизою проекту)

46. Відповідність на основі цілковитого забезпечення якості з експертизою проекту є процедурою оцінки відповідності, за допомогою якої виробник виконує обов'язки, встановлені в пунктах 47, 64 і 65 цього додатка, та гарантує і заявляє під свою виключну відповідальність, що пакувальні комплекти відповідають вимогам Технічного регламенту.

Обов'язки виробника

47. Виробник забезпечує функціонування схваленої системи управління якістю для проектування, виробництва, контролю та проведення випробувань готових пакувальних комплектів згідно з пунктами 48—53 цього додатка і підлягає нагляду згідно з пунктами 60—63 цього додатка. Адекватність технічного проекту пакувального комплекту досліджується відповідно до пунктів 54—59 цього додатка.

Система управління якістю

48. Виробник подає обраному ним органу з оцінки відповідності заявку на проведення оцінки системи управління якістю стосовно пакувальних комплектів, яка повинна включати:

- найменування та адресу виробника, а в разі подання заявки уповноваженим представником — також його найменування та адресу;
- належну інформацію про пакувальні комплекти, що будуть виготовлені; документацію стосовно системи управління якістю;
- письмову заяву, що така заявка не подана іншому органу з оцінки відповідності.

49. Система управління якістю повинна забезпечувати відповідність пакувальних комплектів вимогам Технічного регламенту.

Усі прийняті виробником елементи, вимоги та положення системи управління якістю повинні бути систематично і упорядковано задокументовані у вигляді політик, процедур та інструкцій, викладених у письмовій формі. Документація стосовно системи управління якістю повинна давати можливість однозначно тлумачити програми, плани, настанови і протоколи (записи) щодо якості.

Зазначена документація повинна, зокрема, містити належний опис:

цілей у сфері якості та організаційної структури

ОРІЄНТИР № 42

відповідних методів виробництва, контролю якості та забезпечення якості, процесів і системних заходів, які будуть застосовуватися; досліджень і випробувань, які будуть проводитися до, під час та після виробництва пакувальних комплектів, а також періодичності їх проведення; протоколів (записів) щодо якості (звітів про інспектування, даних випробувань і калібрувань, звітів про кваліфікацію відповідного персоналу тощо); засобів моніторингу, які дають змогу контролювати досягнення необхідної якості проектування і виробництва пакувальних комплектів.

50. Орган з оцінки відповідності оцінює систему управління якістю з метою визначення її відповідності вимогам, зазначеним у пункті 49 цього додатка.

Група з питань проведення аудиту повинна мати досвід у сфері системи управління якістю, а не менш як один з її фахівців — досвід роботи експертом з оцінки відповідності пакувальних комплектів та технології їх виробництва, а також знання вимог Технічного регламенту. Аудит повинен включати відвідування підприємства виробника з метою проведення його оцінки.

Орган з оцінки відповідності повідомляє виробнику або його уповноваженому представнику про прийняте рішення.

Зазначене повідомлення повинне містити висновки аудиту та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

51. Виробник повинен виконувати обов'язки, визначені схваленою системою управління якістю, та підтримувати її таким чином, щоб вона залишалася адекватною та ефективною.

52. Виробник зобов'язаний інформувати орган з оцінки відповідності, що схвалив систему управління якістю, про будь-які заплановані зміни в такій системі.

Орган з оцінки відповідності оцінює запропоновані зміни та приймає рішення щодо здатності зміненої системи управління якістю нададі відповідати вимогам, зазначеним у пункті 49 цього додатка, чи необхідності проведення повторної оцінки.

Орган з оцінки відповідності повідомляє виробнику про прийняте рішення. Зазначене повідомлення повинне містити висновки дослідження та обґрунтоване рішення щодо оцінки.

53. Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати орган, що призначає, про видані або скасовані ним документи щодо схвалення системи управління якістю, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подавати йому перелік відмов в видачі документа щодо схвалення системи та документів щодо схвалення системи управління якістю, дію яких він зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати інші органи з оцінки відповідності про відмови у видачі документів щодо схвалення системи управління якістю, про документи щодо схвалення системи, дію яких він зупинив, скасував чи встановив щодо них інші обмеження, а на запит — також про видані ним документи щодо схвалення системи управління якістю.

Експертиза проекту

54. Виробник подає органу з оцінки відповідності, зазначеному в пункті 48 цього додатка, заявку на експертизу проекту.

55. У заявці повинні бути визначені питання проектування, виробництва і функціонування пакувального комплекту, а також заявка повинна давати змогу оцінити відповідність пакувального комплекту вимогам Технічного регламенту і включати:

- найменування та адресу виробника;
- письмову заяву, що така заявка не була подана іншому органу з оцінки відповідності;
- технічну документацію, яка повинна давати можливість оцінити відповідність пакувальних комплектів суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту, включати опис проведення і результати належного аналізу та оцінки ризику (ризиків). У технічній документації повинні зазначитися застосовні вимоги та пов'язані з проведенням оцінки відповідності питання проектування, виробництва і функціонування пакувального комплекту. Технічна документація повинна у відповідних випадках містити принаймні такі елементи:

- технічні умови;
- загальний опис пакувального комплекту;
- ескізний проект, виробничі креслення та схеми компонентів, складальних вузлів тощо;
- описи та пояснення, необхідні для розуміння зазначених креслень і схем та функціонування пакувального комплекту;
- описи рішень, прийнятих з метою забезпечення відповідності суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту;
- результати виконаних проектних розрахунків, проведених досліджень тощо;
- протоколи випробувань;
- підтвердні докази щодо адекватності технічного проекту. Такі підтвердні докази повинні містити посилання на всі використані документи. У разі потреби підтвердні докази повинні включати результати випробувань, проведених відповідною лабораторією виробника або іншою випробувальною лабораторією від імені виробника та під його відповідальність.

Визначені в технічній документації методи перевірки відповідності характеристик пакувальних комплектів мають враховувати їх призначення (збирання, зберігання, захоронення) та характеристики радіоактивних відходів, для яких призначені пакувальні комплекти.

56. Орган з оцінки відповідності досліджує заявку та в разі, коли проект відповідає вимогам Технічного регламенту, видає виробнику сертифікат експертизи проекту. У такому сертифікаті зазначаються найменування і адреса виробника, висновки дослідження, умови чинності сертифіката та дані, необхідні для ідентифікації затвердженого проекту. До сертифіката експертизи проекту можуть додаватися один чи більше додатків.

У сертифікаті експертизи проекту та додатках до нього повинна міститися вся інформація, яка дає змогу оцінювати відповідність виготовленого пакувального комплекту дослідженому проекту та здійснювати контроль під час його експлуатації.

У разі коли проект не відповідає вимогам Технічного регламенту, орган з оцінки відповідності відмовляє у видачі сертифіката експертизи проекту та повідомляє про це виробнику з наданням докладного обґрунтування своєї відмови.

57. Орган з оцінки відповідності повинен постійно відслідковувати будь-які зміни в загальновизаному сучасному стані розвитку техніки, які свідчать про те, що затверджений проект може вже не відповідати вимогам Технічного регламенту, та повинен визначити потребу в подальшому дослідженні таких змін. У разі коли зазначені зміни потребують подальшого дослідження, орган з оцінки відповідності повинен повідомити про це виробнику.

Виробник повинен інформувати орган з оцінки відповідності, який видав сертифікат експертизи проекту, про всі модифікації затвердженого проекту, що можуть вплинути на відповідність суттєвим вимогам, визначеним у пунктах 5—16 Технічного регламенту, або на умови чинності такого сертифіката. Такі модифікації потребують додаткового затвердження органом з оцінки відповідності, який видав сертифікат експертизи проекту, у формі доповнення до первинного сертифіката експертизи проекту.

58. Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати орган, що призначає, про видані або скасовані ним сертифікати експертизи проекту та/або будь-які доповнення до них, а також періодично чи на запит органу, що призначає, подавати йому перелік відмов у видачі сертифіката та/або будь-яких доповнень до нього та сертифікатів експертизи проекту та/або будь-яких доповнень до них, дію яких він зупинив чи встановив щодо них інші обмеження.

Кожен орган з оцінки відповідності повинен інформувати інші органи з оцінки відповідності про відмови у видачі сертифіката експертизи проекту та/або будь-яких доповнень до нього, про сертифікати та/або будь-які доповнення до них, які він скасував, зупинив дію чи встановив щодо них інші обмеження, а на запит — також про видані ним сертифікати експертизи проекту та/або доповнення до них.

Орган, що призначає, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, та інші органи з оцінки відповідності мають право на запити одержувати копію сертифікатів експертизи проекту та/або доповнень до них. Орган, що призначає, та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, мають право на запити одержувати копію технічної документації та результати досліджень, проведених органом з оцінки відповідності.

Орган з оцінки відповідності зберігає копію сертифіката експертизи проекту, додатків і доповнень до нього, а також технічний файл, включаючи подану виробником документацію, протягом строку дії сертифіката.

59. Виробник зберігає копію сертифіката експертизи проекту, додатків і доповнень до нього разом із технічною документацією для подання на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу.

Нагляд під відповідальністю органу з оцінки відповідності

60. Мета нагляду полягає в тому, щоб пересвідчитися в належному виконанні виробником обов'язків, пов'язаних із забезпеченням функціонування схваленої системи управління якістю.

61. Для цієї мети нагляд виробник зобов'язаний надавати органу з оцінки відповідності доступ до місць проектування, виробництва, контролю, проведення випробувань і зберігання пакувальних комплектів, а також усю необхідну інформацію, зокрема: документацію стосовно системи управління якістю; протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи управління якістю, яка стосується проектування (результати аналізів, розрахунків, випробувань тощо); протоколи (записи) щодо якості, передбачені тією частиною системи управління якістю, яка стосується виробництва (звіти про інспектування, дані випробувань і калібрувань, звіти про кваліфікацію відповідного персоналу тощо).

62. Орган з оцінки відповідності повинен проводити періодичні аудити, щоб пересвідчитися в тому, що виробник підтримує в належному стані і застосовує систему управління якістю, а також подавати виробнику звіт про аудит.

63. Крім періодичних аудитів, орган з оцінки відповідності може здійснювати відвідування виробника без попередження. Під час таких відвідувань орган з оцінки відповідності у разі потреби може проводити випробування пакувальних комплектів або доручати їх проведення з метою перевірки належного функціонування системи управління якістю. Орган з оцінки відповідності повинен подавати виробнику звіт про відвідування, а в разі проведення випробувань пакувальних комплектів — також протокол випробувань.

Маркування знаком відповідності технічним регламентам і декларація про відповідність

64. Виробник наносить знак відповідності технічним регламентам та під відповідальність органу з оцінки відповідності, зазначеного в пункті 41 цього додатка, його ідентифікаційний номер на кожний окремий пакувальний комплект, що відповідає вимогам Технічного регламенту.

65. Виробник складає письмову декларацію про відповідність для кожного типу пакувального комплекту та зберігає її протягом 10 років після введення в обіг останнього зразка такого типу пакувального комплекту. У декларації про відповідність зазначається інформація, яка дає змогу ідентифікувати тип пакувального комплекту, для якого її складено, та номер сертифіката експертизи проекту.

Копія декларації про відповідність подається центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії, на його запит.

66. Виробник протягом не менше ніж 10 років після введення в обіг останнього зразка пакувального комплекту конкретного типу зберігає для подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпеки використання ядерної енергії: документацію стосовно системи управління якістю, зазначену в пункті 48 цього додатка; документацію щодо схвалених змін, зазначених у пункті 52 цього додатка; рішення, звіти та протоколи органу з оцінки відповідності, зазначені в пунктах 52, 62 і 63 цього додатка.

Уповноважений представник

67. Уповноважений представник виробника може подати заявку, зазначену в пунктах 54 і 55 цього додатка, та виконувати обов'язки, визначені в пунктах 48, 52, 57, 59 і 64—66 цього додатка, від імені та під відповідальність виробника за умови визначення таких обов'язків у дорученні.

Додаток 2
до Технічного регламенту

ДЕКЛАРАЦІЯ
ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ

(повне найменування виробника — юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) виробника — фізичної особи — підприємця;		
місцезнаходження виробника — юридичної особи, або місце реєстрації та/або місце фактичного проживання виробника — фізичної особи — підприємця,		
код згідно з ЄДРПОУ виробника — юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків виробника — фізичної особи — підприємця)		
в особі (посада, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) уповноваженої особи) підтверджує, що (повна назва пакувального комплекту, тип, марка, модель) який виготовляється згідно з (назва та позначення нормативного документа)		
відповідає Технічному регламенту щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів. Процедура оцінки відповідності проведена згідно з Технічним регламентом щодо пакувальних комплектів для зберігання та захоронення радіоактивних відходів.		
Сертифікат відповідності (номер сертифіката, дата його реєстрації,		
найменування, адреса та ідентифікаційний номер органу з оцінки відповідності) Декларацію складено під цілковиту відповідальність виробника.		
(посада)	(підпис)	(ініціали та прізвище)
(дата)		

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 31 жовтня 2018 р. № 910
Київ

Про затвердження
Воєнно-медичної доктрини України

З метою визначення стратегії та основних напрямів розвитку медичного забезпечення Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями під час дії особливого періоду, надзвичайного стану та інших кризових ситуацій Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:** Затвердити Воєнно-медичну доктрину України, що додається.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 31 жовтня 2018 р. № 910

ВОЄННО-МЕДИЧНА ДОКТРИНА УКРАЇНИ

Вступ

Забезпечення національної безпеки є стратегічним завданням та важливою функцією держави, основною сферою діяльності її політичних і державних інститутів. Національна безпека гарантує повну реалізацію життєво важливих інтересів людини, суспільства та держави, забезпечення сприятливих умов існування та розвитку нації, збереження та примноження її матеріальних і духовних цінностей.

Важливою складовою та ресурсом національної безпеки є здоров'я її громадян, зокрема військовослужбовців Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями (далі — військовослужбовці).

Держава формує політику у сфері охорони здоров'я та забезпечує її виконання шляхом реалізації положень Конституції та законів України щодо створення безпечних умов життя та праці громадян, надання якісної медичної допомоги та запровадження ефективного механізму фінансування і управління системою охорони здоров'я.

Виконання зазначених функцій держави під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій потребує об'єднання спроможностей і зусиль медичних служб Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями (далі — медичні служби), а також системи охорони здоров'я цивільного населення в рамках єдиного медичного простору.

Розділ 1.
Загальні положення

Воєнно-медична доктрина України — сукупність поглядів, науково обґрунтованих принципів, єдиних організаційних вимог щодо організації медичного забезпечення Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Правовою основою її розроблення є Конституція та закони України, інші нормативно-правові акти з питань охорони здоров'я, оборони держави і застосування Збройних Сил та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями (далі — Збройні Сили та інші військові формування).

Воєнно-медична доктрина України ґрунтується на досягненнях медичної науки та практики охорони здоров'я військовослужбовців і цивільного населення, а також на Воєнній доктрині України. Вона відображає загальні положення, принципи та вимоги щодо організації медичного забезпечення військ і не деталізує окремі його складові та клінічні аспекти.

Положення Воєнно-медичної доктрини України є основою для розроблення нормативно-правових актів та керівних документів з питань медичного забезпечення Збройних Сил та інших військових формувань.

Держава формує законодавчу базу діяльності медичних служб та системи охорони здоров'я цивільного населення, забезпечує і контролює її виконання та здійснює фінансове і ресурсне забезпечення відповідно до потреб медичного забезпечення військ.

Збройні Сили та інші військові формування приймають нормативно-правові акти та керівні документи щодо реалізації положень Воєнно-медичної доктрини України, формують необхідний комплект сил і засобів медичних служб, готують пропозиції до

проекту основних показників оборонного замовлення, створюють та утримують у постійній готовності визначену кількість сил і засобів.

МОЗ забезпечує готовність закладів охорони здоров'я, інших необхідних сил та засобів, визначених актами Кабінету Міністрів України, для надання медичної допомоги військовослужбовцям під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій.

Мета та завдання

Мета Воєнно-медичної доктрини України — збереження життя і здоров'я військовослужбовців через досягнення максимальної ефективності їх медичного забезпечення шляхом об'єднання спроможностей і зусиль медичних служб та системи охорони здоров'я цивільного населення, підготовка системи охорони здоров'я держави до надання медичної допомоги військовослужбовцям під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій.

Досягнення мети забезпечується виконанням таких завдань:

- формування та впровадження єдиних підходів щодо збереження та зміцнення здоров'я військовослужбовців, організації і надання медичної допомоги їм у разі поранень, уражень і захворювань, якнайшвидшого відновлення босездатності та працездатності шляхом застосування медичних стандартів НАТО та переходу на рівневу систему медичного забезпечення військ;
- організація взаємодії та об'єднання спроможностей і зусиль медичних служб та системи охорони здоров'я цивільного населення для медичного забезпечення військ; забезпечення постійної готовності сил та засобів медичних служб і системи охорони здоров'я цивільного населення до застосування за призначенням.

Принципи Воєнно-медичної доктрини України

Воєнно-медична доктрина України, яка визначає найвищу цінність життя кожної людини, реалізується за такими принципами:

- єдині організаційні засади діяльності медичних служб незалежно від підпорядкування;
- єдине розуміння причин зниження (втрати) босездатності військовослужбовців та шляхів її підвищення (збереження);
- єдині погляди на профілактику, діагностику, надання медичної та психологічної допомоги, евакуацію, лікування, медичну та психологічну реабілітацію поранених (уражених, хворих), профілактику бойового стресу (превентивну реабілітацію);
- організація медичного забезпечення та надання медичної допомоги відповідно до стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), клінічних протоколів та військово-медичних стандартів;
- формування необхідного резерву, ешелонування та постійна готовність сил і засобів медичних служб, системи охорони здоров'я цивільного населення для медичного забезпечення військ;
- профілактична спрямованість діяльності медичних служб та єдині підходи під час проведення санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів;
- територіальний принцип медичного забезпечення та інтеграція системи медичного забезпечення військ в єдиний медичний простір України, що передбачає спільне ефективне та раціональне використання можливостей закладів охорони здоров'я незалежно від форми власності, що розташовані на відповідній території.

Вимоги до медичного забезпечення

Медичне забезпечення військовослужбовців під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій має проводитися в обсягах, що максимально відповідають основним вимогам мирного часу. За таких умов змінюється лише організація медичного забезпечення військ відповідно до характеру збройного конфлікту та конкретних умов оперативної і бойової обстановки.

Можливості системи медичного забезпечення мають бути адекватними чисельності військ, їх завданням, напруженості бойових дій, сучасним видам озброєння, очікуваним величині та структурі санітарних втрат.

Загальні принципи, вимоги і стандарти медичної допомоги єдині для мирного та воєнного часу.

Розділ 2.
Організаційні засади системи охорони здоров'я військовослужбовців

Чинники, що впливають на діяльність системи охорони здоров'я військовослужбовців та визначають її спроможності

Організаційні засади та ефективність діяльності медичних служб визначаються не тільки медичними чинниками, але і закономірностями впливу широкого спектра воєно-політичних, економічних, правових та інших аспектів, що визначають спроможності, цілісність, стійкість системи охорони здоров'я військовослужбовців та перспективи її розвитку.

Воєнно-медична доктрина України базується на чинниках, що впливають на діяльність системи охорони здоров'я військовослужбовців та визначають її спроможності, а саме на воєно-політичному, економічному, соціально-правовому, інформаційному та військово-медичному чинниках.

Воєнно-політичний чинник

Закономірності побудови та функції системи охорони здоров'я військовослужбовців визначаються воєною політикою держави, станом її Збройних Сил та інших військових формувань, принципами їх будівництва та застосування.

Система охорони здоров'я військовослужбовців має відповідати організаційній структурі Збройних Сил та інших військових формувань, стратегії та тактиці дій військ, забезпечувати постійну готовність сил і засобів медичних служб до застосування, мати необхідні мобілізаційні ресурси для забезпечення військ під час їх стратегічного розгортання.

Економічний чинник

Стан та розвиток матеріально-технічної бази системи охорони здоров'я військовослужбовців залежить від розвитку вітчизняної науки, військово-технічної політики, економічних можливостей держави та забезпечується: військово-медичною спрямованістю науково-технічної та інноваційної політики на розроблення новітніх медичних технологій та створення нових технічних виробів медичного призначення; науково-технічною, інформаційною та ресурсною незалежністю, що передбачає розроблення і використання медичних виробів вітчизняного виробництва.

Соціально-правовий чинник

Забезпечення соціальних гарантій військовослужбовців щодо охорони здоров'я здійснюється шляхом дотримання і виконання вимог законодавства, підтримання санітарного та епідемічного благополуччя і розвитку нормативно-правової бази щодо медичного забезпечення.

Інформаційний чинник

Інформаційний чинник визначає основні напрями розвитку та принципи функціонування в системі охорони здоров'я військовослужбовців інформаційно-аналітичних систем та включає розроблення і впровадження у практику нових прогностично-аналітичних систем, автоматизацію технологічних процесів лікувально-діагностичної та інших видів діяльності медичних служб, автоматизацію управління тощо, забезпечує своєчасність, наступність і послідовність у наданні медичної допомоги пораненим (ураженим, хворим).

Зазначене досягається наявністю єдиної номенклатури та класифікації бойових уражень і захворювань, уніфікацією документів обліку, звітності та управління, застосуванням індивідуальних носіїв медичної інформації, сучасних систем зв'язку і телемедицини, єдиним програмним забезпеченням тощо.

Військово-медичний чинник

Військово-медичний чинник як основа Воєнно-медичної доктрини України визначає єдність поглядів на організацію, тактику та порядок застосування сил і засобів медичних служб та системи охорони здоров'я цивільного населення в мирний час, під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій.

В основу організації медичного забезпечення військ покладено такі принципи: загальна відповідальність командирів (начальників) за збереження життя і здоров'я військовослужбовців; профілактична спрямованість діяльності системи охорони здоров'я військовослужбовців; контроль медичних служб за комплектуванням Збройних Сил та інших військових формувань особовим складом, придатним до військової служби, та медичною складовою його босездатності; єдині підходи до профілактики та діагностики захворювань, надання медичної допомоги, лікування та реабілітації поранених (уражених, хворих); своєчасність, наступність і послідовність у наданні медичної допомоги пораненим (ураженим, хворим); проведення лікувально-профілактичних заходів відповідно до стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), клінічних протоколів і військово-медичних стандартів з метою досягнення максимального можливого результату лікування та реабілітації; розподілення єдиного лікувально-діагностичного процесу на ряд послідовних взаємопов'язаних заходів, що відповідають певним рівням медичного забезпечення, поєднаних з евакуацією поранених (уражених, хворих) за призначенням; ешелонування та наближення медичної допомоги, у тому числі вторинної (спеціалізованої), до поранених (уражених, хворих) на основі використання сучасних медичних технологій, скорочення кількості етапів у процесі надання медичної допомоги та їх своєчасної медичної евакуації; постійна готовність сил і засобів медичних служб до забезпечення військ під час ведення бойових дій, а також здійснення заходів медичного захисту в умовах застосування противником зброї масового ураження; ешелонування, формування необхідного резерву, здійснення маневру та раціональне використання сил і засобів медичних служб; територіальний принцип медичного забезпечення та інтеграція системи медичного забезпечення військ в єдиний медичний простір України шляхом об'єднання спро-

ОРІЄНТИР № 42

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 24 жовтня 2018 р. № 911
Київ

Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**
Внести до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 106 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 22, ст. 728), зміни, що додаються.
Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 24 жовтня 2018 р. № 911

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання фінансової підтримки розвитку фермерських господарств

1. Пункт 2 доповнити абзацом такого змісту:
«Розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня, що спрямовуються на фінансову підтримку шляхом виділення бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар), є Український державний фонд підтримки фермерських господарств (далі — Укрдержфонд).».
2. Пункт 3 викласти в такій редакції:
«3. Фінансова підтримка надається:
1) фермерському господарству, яке має чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 20 000 000 гривень, у власності та/або користуванні якого перебувають землі сільськогосподарського призначення; зареєстрованому в поточному році фермерському господарству, у власності та/або користуванні якого перебувають землі сільськогосподарського призначення, незалежно від обсягу чистого доходу (виручки);
2) сільськогосподарському обслуговуючому кооперативу: молочарського, м'ясного напрямів, до складу якого входять не менше 20 членів, серед яких повинно бути одне і більше фермерських господарств, а інші — фізичні особи, у власності та/або користуванні кожної з яких перебувають землі сільськогосподарського призначення та за наявності тварин, ідентифікованих та зареєстрованих відповідно до законодавства; плодово-ягідного, овочевого напрямів, а також із заготівлі та переробки ди-корослих ягід, грибів і рослин, до складу якого входять не менш як 7 членів, серед яких повинно бути одне і більше фермерських господарств, а інші — фізичні особи, у власності та/або користуванні кожної з яких перебувають не більше 100 гектарів земель сільськогосподарського призначення.
Зазначені фермерські господарства та сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи є одержувачами фінансової підтримки, передбаченої цим Порядком (далі — одержувачі).».

3. У пункті 5:
1) абзац другий викласти в такій редакції:
«часткова компенсація вартості насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва, закупленого у фізичних осіб — підприємців та юридичних осіб, які здійснюють виробництво та/або його реалізацію (далі — часткова компенсація вартості насіння).»;
2) доповнити пункт після абзацу п'ятого новим абзацом такого змісту:
«бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) — новоствореним фермерським господарствам.».
У зв'язку з цим абзаци шостий і сьомий вважати відповідно абзацами сьомим і восьмим;
3) доповнити пункт після абзацу сьомого новим абзацом такого змісту:
«У 2018 році фінансова підтримка шляхом виділення бюджетної субсидії на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) також надається іншим фермерським господарствам, передбаченим пунктом 3 цього Порядку.».
У зв'язку з цим абзац восьмий вважати абзацом дев'ятим.
4. У пункті 6:
1) абзац перший замінити абзацами такого змісту:
«6. Фінансова підтримка за напрямками, визначеними абзацами другим і сьомим пункту 5 цього Порядку, надається через уповноважений банк, що підписав з Мінagroполітики Меморандум про загальні засади співробітництва (далі — уповноважений банк).
Меморандум підписується з уповноваженими банками, відібраними відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору банків, через які здійснюється виплата пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2001 р. № 1231 (Офіційний вісник України, 2001 р., № 39, ст. 1762).
Для отримання фінансової підтримки одержувачі подають уповноваженому банку заявку та підтвердні документи, а саме:».

У зв'язку з цим абзаци другий — восьмий вважати відповідно абзацами четвертим — десятим;
2) абзац п'ятий викласти в такій редакції:
«відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, що підтверджують право власності або користування земельною ділянкою (стосовно сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу — для кожного члена кооперативу).»;
3) абзац шостий після слів «(для фермерського господарства)» доповнити словами «, а фермерські господарства, які зареєстровані в поточному році, — копію фінансового звіту за останній квартал».
5. Пункт 7 викласти в такій редакції:
«7. Для отримання часткової компенсації вартості насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва категорії базове, сертифіковане (у розмірі не більше 60 000 гривень на одне господарство, без урахування сум податку на додану вартість), одержувачі, крім документів, передбачених у пункті 6 цього Порядку, також подають уповноваженому банку копії: сертифіката, що засвідчує сортові якості насіння; сертифіката, що засвідчує посівні якості насіння; платіжного доручення про оплату за насіння; накладної (товарно-транспортної накладної) на придбане насіння; акта про висів придбаного насіння за формою, затвердженою Мінagroполітики.
У разі закупівлі насіння у фізичних осіб — підприємців та юридичних осіб, не включених до Реєстру суб'єктів насінництва та розсадиництва, одержувачі додатково до зазначених документів подають уповноваженому банку оригінали документів на якість насіння, визначені ДСТУ 4138-2002 Насіння сільськогосподарських культур, а саме:
атестат на насіння — на базове насіння;
свідоцтво на насіння — на сертифіковане насіння;
свідоцтво на гібридне насіння — на насіння першого покоління гібридів.
Граничний строк подання документів для часткової компенсації вартості насіння уповноваженим банкам — 1 листопада поточного року.
Закупівля насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва, вартість якого підлягає частковій компенсації, здійснюється через уповноважених банків.
Уповноважені банки формують реєстри одержувачів часткової компенсації вартості насіння і подають їх щомісяця до 10 числа Мінagroполітики у паперовому вигляді та в електронній формі.
Реєстр одержувачів часткової компенсації вартості насіння містить інформацію про повне найменування, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) фізичної особи — підприємця; площу земель сільськогосподарського призначення; суму коштів, що підлягає виплаті.
Укрдержфонд формує зведений реєстр, який подає до 15 числа поточного місяця Мінagroполітики.
Мінagroполітики погоджує до 20 числа поточного місяця на підставі наданого Укрдержфондом реєстру фінансової підтримки фермерських господарств розподіл бюджетних коштів, передбачених Мінagroполітики у державному бюджеті для фінансової підтримки за відповідним напрямом, та перераховує кошти до Укрдержфонду у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.
Укрдержфонд протягом п'яти робочих днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховує їх на поточні рахунки фермерських господарств та протягом двох робочих днів інформує Мінagroполітики про перерахування коштів.
11². Фермерським господарствам, передбаченим пунктом 3 цього Порядку (крім новостворених), у 2018 році виділяється бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) у розмірі 5,5 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, в розрахунок на одного члена фермерського господарства (який станом на 1 січня 2018 р. був та на період отримання бюджетної субсидії є членом фермерського господарства). Максимальний розмір бюджетної субсидії на одне фермерське господарство не може перевищувати 30 000 гривень.
Для отримання бюджетної субсидії фермерські господарства, зазначені в абзаці першому цього пункту, подають регіональним відділенням Укрдержфонду заявку та підтвердні документи, передбачені пунктом 6 цього Порядку.
Регіональні відділення Укрдержфонду формують реєстри фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, та подають їх до 10 числа поточного місяця Укрдержфонду у паперовому вигляді та в електронній формі.
Реєстр фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, містить інформацію про повне найменування, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) фізичної особи — підприємця; площу земель сільськогосподарського призначення; суму коштів, що підлягає виплаті.
Укрдержфонд формує зведений реєстр, який подає до 15 числа поточного місяця Мінagroполітики.
Мінagroполітики погоджує до 20 числа поточного місяця на підставі наданого Укрдержфондом реєстру фінансової підтримки фермерських господарств розподіл бюджетних коштів, передбачених Мінagroполітики у державному бюджеті для фінансової підтримки за відповідним напрямом, та перераховує кошти до Укрдержфонду у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.
Укрдержфонд протягом п'яти робочих днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховує їх на поточні рахунки фермерських господарств та протягом двох робочих днів інформує Мінagroполітики про перерахування коштів.».

9. Абзац перший пункту 12 викласти в такій редакції:
«12. Одержувач може скористатися фінансовою підтримкою за напрямками, визначеними абзацами третім, четвертим, шостим, сьомим та восьмим пункту 5 цього Порядку, не більше одного разу протягом бюджетного року. Перерахунок сум фінансової підтримки, що надається одержувачам, які включені до реєстрів, сформованих відповідно до цього Порядку, не здійснюється.».
10. У тексті Порядку слова «державний банк» в усіх відмінках замінити словами «уповноважений банк» у відповідному відмінку.

та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) фізичної особи — підприємця; вартість придбання насіння; суму коштів, що підлягає компенсації.

Мінagroполітики у межах бюджетних коштів за відповідним напрямом на підставі наданих уповноваженими банками реєстрів одержувачів часткової компенсації вартості насіння затверджує розподіл коштів між уповноваженими банками та у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань перераховує їх щомісяця до 25 числа уповноваженим банкам.

Уповноважені банки протягом трьох банківських днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховують їх на поточні рахунки одержувачів та протягом двох робочих днів після перерахування інформують про це Мінagroполітики.».

6. У пункті 9:
1) абзац перший викласти в такій редакції:
«9. Фінансова підтримка сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів надається кооперативам, зазначеним у пункті 3 цього Порядку, для придбання обладнання із зберігання та переробки сільськогосподарської продукції.»;
2) в абзаці п'ятому слова «структурні підрозділи облдержадміністрацій, що забезпечують виконання функцій з питань агропромислового розвитку, формують регіональні комісії, та» замінити словами «регіональні комісії»;
3) абзац одинадцятий викласти в такій редакції:
«За результатами розгляду поданих заявок та документів регіональні комісії приймають рішення про надання фінансової підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам, яке оформляється протоколом у двох примірниках, протягом п'яти робочих днів формують реєстри одержувачів зазначеної фінансової підтримки та подають їх разом з одним примірником протоколу до Мінagroполітики.»;
4) доповнити пункт після абзацу двадцять двом новими абзацами такого змісту:

«баланс і звіт про фінансові результати за останній звітний період за встановленою формою;
для сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, зареєстрованих у поточному році, — виписка з банку про обіг коштів на поточному рахунку;
ідентифікаційні документи встановленого зразка, що видаються на тварину (для кооперативів молочарського напрямку).».
У зв'язку з цим абзаци двадцять третій — тридцять шостий вважати відповідно абзацами двадцять шостим — тридцять дев'ятим;
5) абзаци двадцять шостий та тридцять третій виключити;
6) в абзаці тридцять п'ятому слова «протягом семи календарних днів» виключити, а після слів «та постачальником обладнання документи» доповнити словами «та на підставі реєстру і протоколу, наданих регіональними комісіями.».
7. Абзаци десятий — дванадцятий пункту 11 замінити абзацами такого змісту:
«Мінagroполітики у межах бюджетних коштів за відповідним напрямом на підставі наданих уповноваженими банками реєстрів одержувачів компенсації затверджує розподіл коштів між уповноваженими банками та у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань перераховує їх щомісяця до 25 числа уповноваженим банкам.

Уповноважені банки протягом трьох банківських днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховують їх на поточні рахунки одержувачів та протягом двох робочих днів після перерахування інформують про це Мінagroполітики.».

8. Доповнити Порядок пунктами 11¹ і 11² такого змісту:
«11¹. Новоствореним фермерським господарствам у період їх становлення (перші три роки після його створення, але не раніше 1 січня 2016 р.) виділяється бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) один раз виключно для провадження сільськогосподарської діяльності у розмірі 3000 гривень на 1 гектар, але не більше 60 000 гривень на одне фермерське господарство.
Для отримання бюджетної субсидії новостворені фермерські господарства подають регіональним відділенням Укрдержфонду заявку та підтвердні документи, передбачені пунктом 6 цього Порядку.

Регіональні відділення Укрдержфонду формують реєстри новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, і подають їх до 10 числа поточного місяця Укрдержфонду у паперовому вигляді та в електронній формі.
Реєстр новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, містить інформацію про повне найменування, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) фізичної особи — підприємця; площу земель сільськогосподарського призначення; суму коштів, що підлягає виплаті.

Укрдержфонд формує зведений реєстр, який подає до 15 числа поточного місяця Мінagroполітики.
Мінagroполітики погоджує до 20 числа поточного місяця на підставі наданого Укрдержфондом реєстру новостворених фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, розподіл бюджетних коштів, передбачених Мінagroполітики у державному бюджеті для фінансової підтримки фермерських господарств за відповідним напрямом, та перераховує кошти до Укрдержфонду у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.
Укрдержфонд протягом п'яти робочих днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховує їх на поточні рахунки новостворених фермерських господарств та протягом двох робочих днів інформує Мінagroполітики про перерахування коштів.

11². Фермерським господарствам, передбаченим пунктом 3 цього Порядку (крім новостворених), у 2018 році виділяється бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) у розмірі 5,5 прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, в розрахунок на одного члена фермерського господарства (який станом на 1 січня 2018 р. був та на період отримання бюджетної субсидії є членом фермерського господарства). Максимальний розмір бюджетної субсидії на одне фермерське господарство не може перевищувати 30 000 гривень.
Для отримання бюджетної субсидії фермерські господарства, зазначені в абзаці першому цього пункту, подають регіональним відділенням Укрдержфонду заявку та підтвердні документи, передбачені пунктом 6 цього Порядку.
Регіональні відділення Укрдержфонду формують реєстри фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, та подають їх до 10 числа поточного місяця Укрдержфонду у паперовому вигляді та в електронній формі.
Реєстр фермерських господарств, яким виділяється бюджетна субсидія, містить інформацію про повне найменування, код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи або документа, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному органу доходів і зборів і мають відмітку в паспорті) фізичної особи — підприємця; площу земель сільськогосподарського призначення; суму коштів, що підлягає виплаті.

Укрдержфонд формує зведений реєстр, який подає до 15 числа поточного місяця Мінagroполітики.
Мінagroполітики погоджує до 20 числа поточного місяця на підставі наданого Укрдержфондом реєстру фінансової підтримки фермерських господарств розподіл бюджетних коштів, передбачених Мінagroполітики у державному бюджеті для фінансової підтримки за відповідним напрямом, та перераховує кошти до Укрдержфонду у межах обсягу відкритих бюджетних асигнувань.
Укрдержфонд протягом п'яти робочих днів з дати отримання коштів від Мінagroполітики перераховує їх на поточні рахунки фермерських господарств та протягом двох робочих днів інформує Мінagroполітики про перерахування коштів.».

9. Абзац перший пункту 12 викласти в такій редакції:
«12. Одержувач може скористатися фінансовою підтримкою за напрямками, визначеними абзацами третім, четвертим, шостим, сьомим та восьмим пункту 5 цього Порядку, не більше одного разу протягом бюджетного року. Перерахунок сум фінансової підтримки, що надається одержувачам, які включені до реєстрів, сформованих відповідно до цього Порядку, не здійснюється.».
10. У тексті Порядку слова «державний банк» в усіх відмінках замінити словами «уповноважений банк» у відповідному відмінку.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 5 вересня 2018 р. № 686-р
Київ

Про затвердження переліку фільмів патріотичного спрямування, для виробництва та розповсюдження яких надається державна фінансова підтримка

Затвердити перелік фільмів патріотичного спрямування, для виробництва та розповсюдження яких надається державна фінансова підтримка, згідно з додатком.
Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

Додаток
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 5 вересня 2018 р. № 686-р

ПЕРЕЛІК фільмів патріотичного спрямування, для виробництва та розповсюдження яких надається державна фінансова підтримка

Назва фільму	Вид фільму
Кіборги	ігровий
І будуть люди	ігровий
Один день і все життя	неігровий
Подорожники	ігровий
Кайдашева сім'я ХХІ	ігровий
Код предків	неігровий
Тарас Шевченко: Перший самурай	ігровий
Таємниці великих Українців	неігровий
Ковчег	ігровий
Украдений місяць. Кум	анімаційний
Роксолана	анімаційний
Принцип насолоди	ігровий
Я був народжений не для війни	неігровий
Клуб всезнайків	анімаційний
Северин Наливайко. Остання битва!	неігровий
11 дітей з Моршина	ігровий
Біль, що не минає	неігровий
Базиль	неігровий
Рейнджер	ігровий
Серце всесвіту	неігровий
Пульс	ігровий
Говоримо українською	анімаційний
Мишень Антихриста	ігровий
Десять порад	ігровий
Помилка в діагнозі	ігровий
Прізвисько в кишені	анімаційний
Побудувати місто ("Архітектори")	неігровий
Із зав'язаними очима	ігровий
Шериф	ігровий
Більше, ніж іншим	неігровий
Лімб	неігровий
Від Данила до Вітовта	неігровий
Цензорка	ігровий
Фелікс Австрія	ігровий
Додому	ігровий
Номери	ігровий
Гуцульський вестерн	ігровий
На СХІД	неігровий
Дорога додому	ігровий
Щедрик	ігровий
Україна всесвітня	неігровий
Сага	ігровий
Слов'яни	ігровий
Козаки	ігровий
Висота 307,5	неігровий
Імені Виговського	неігровий
Док на прийомі	неігровий
Ваш Василь	неігровий
Наш капелан	неігровий
Третій син каменяра	ігровий
Бес	неігровий
Веронський скарби	неігровий
Національний музей	неігровий
Хартлар_#Старі	неігровий
Петрик	анімаційний
Мова кольорова	анімаційний
Три Івани	неігровий
Князь Володимир	неігровий
Сковорода	ігровий
Крутий заміс	неігровий
АУ	неігровий
Кузюка	анімаційний
Хто створив змієвівали	неігровий
Повернення	ігровий
Забуті	ігровий
Цар Плаксії та Лоскотон	анімаційний
Вибір	неігровий
Воля	ігровий
Кіно-Перформанс. Народний Малахій!	неігровий

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 жовтня 2018 р. № 792-р
Київ

Деякі питання діяльності публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України»

Погодити залучення публічним акціонерним товариством «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» на умовах, що додаються до оригіналу, зовнішнього кредиту на основну суму до 1 млрд. доларів США (включно) від компанії «Кондор Файненс Пi.Ел.Сi.» (Kondor Finance plc), який фінансуватиметься за рахунок випуску та розміщення облігацій участі у кредиті компанії «Кондор Файненс Пi.Ел.Сi.» (Kondor Finance plc) за участю Сітігруп Глобал Маркетс Лімітед (Citigroup Global Markets Limited) та Дойче Банк АГ, Лондонська Філія (Deutsche Bank AG, London Branch) як співорганізаторів випуску таких облігацій.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення ♦ оголошення

Повістка про виклик у суд обвинуваченого при здійсненні спеціального судового провадження
Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Мірошника Родіона Валерійовича як обвинуваченого в судове засідання по кримінальній справі № 426/16089/17 за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Мірошника Родіона Валерійовича за ч. 1 ст. 109, ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 258-3 КК України на 16 листопада 2018 року о 10.40 годині.
Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Попова О. М., судді Осипенко Л. М., Скрипник С. М.**

Повістка про виклик у суд обвинуваченої при здійсненні спеціального судового провадження
Сватівський районний суд Луганської області, розташований за адресою: Луганська область, м. Сватове, пл. 50-річчя Перемоги, 34, викликає Тейцман Ірину Володимирівну як обвинувачену в судове засідання по кримінальній справі № 426/7279/16-к за обвинувальним актом у кримінальному провадженні стосовно Тейцман Ірини Володимирівни за ч. 1 ст. 109, ч. 2 ст. 110, ч. 1 ст. 258-3 КК України на 16 листопада 2018 року о 14.10 годині.
Справа розглядається колегією суддів: **головуючий суддя Попова О. М., судді Осипенко Л. М., Юрченко С. О.**

Ухвалою Бердянського міськрайонного суду Запорізької області від 19.07.2018 року по кримінальному провадженню за обвинуваченням Варвашені Тетяни Миколаївни у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 258 -3 КК. України призначене судове засідання, розгляд справи здійснюється у спеціальному судовому провадженні.
До суду як обвинувачена викликається Варвашеня Тетяна Миколаївна.
Судове засідання відбудеться 15.11.2018 року о 14-00 год. в приміщенні суду за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Консульська, 64.
Суддя Богомолова Л. В.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

На причалі оселився хлопчик-рибалка

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

АРТ-ОБ'ЄКТ. У Миколаєві з'явилася незвичайна скульптура «Хлопчик з бичками», яку встановили на нещодавно відремонтованому 8-му причалі. Ідея виникла три роки тому в небайдужих жителів міста Олени Кабашної, Володимира Гуллера, Володимира Пучкова і Сергія Карцева. Вони навіть створили «комітет бичка», де обговорювали ескіз скульптури, місце розташування, під-

шукували спонсорів. Спочатку хотіли встановити пам'ятний знак бичкові, ловили якого і малі, й дорослі містяни. Згодом ідея оформилася у зображення хлопчика з рибою як символ міста. Втілив її миколаївський скульптор Віктор Макушин. Прототипом хлопчика став 12-річний син митця Ярослав. А відливали невисоку скульптуру заввишки 155 сантиметрів майстри з Вишньового Київської області. Як зазначив начальник управління з питань культури

та охорони культурної спадщини Миколаївського міськвиконкому Юрій Любаров, на виготовлення та встановлення арт-об'єкта надано 270 тисяч гривень з міського бюджету. Істотну фінансову допомогу надала миколаївська родина Тітових, а меценат Микола Капацина запропонував розмістити бронзового хлопчика на 8-му причалі й запевнив у його охороні. На відкритті арт-об'єкта міський голова Олександр Сенкевич сказав, що хлоп-

чика-рибалку можна вважати символом Миколаєва, бо він красивий, замріяний у майбутнє, якого ми прагнемо. Він подякував усім, хто реалізував проект. По завершенні урочистостей миколаївці фотографувалися із скульптурою на щастя і за новою прикметою терли вудочку.

Діти та дорослі із задоволенням фотографувалися біля скульптури

Фото надав автор

Три області встановлять пам'ятник «Чортківській офензиві»

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

ЧЕСТЬ І СЛАВА. Наступного року відзначатимемо 100-річчя «Чортківської офензиві». Із такою назвою в нашу історію ввійшла військова наступальна операція Української Галицької армії, що тривала з 7

до 28 червня 1919 року. На Тернопіллі в місті Чортків цього літа їй присвятили перший військово-історичний фестиваль «Чортківська офензива». Тоді тут заявили, що ювілейного року мав би постати пам'ятник на честь цієї військової операції. Днями у Львові за участі очільників Тернопільської,

Львівської та Івано-Франківської областей підписано меморандум про співпрацю щодо встановлення пам'ятника з нагоди 100-річчя наступальної військової операції «Чортківська офензива». «Нам потрібно акцентувати, не проти кого боролися наші герої, а за що. Вони боро-

лися за свободу, гідність, віру та людяність. Саме ці слова стали символом підписання угоди, яка має чітку програму. Рік швидко мине, і ми повернемося до подій у реальній площині в Чорткові», — зазначив на заході перший віце-прем'єр-міністр України Степан Кубів.

На Хмельниччині змагалися юні конструктори

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ЗМІНА РОСТЕ. Хмельницький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді спільно з Хмельницьким професійним ліцеєм електроніки провів обласний конкурс-змагання з радіоелектронного конструювання. Захід покликаний стимулювати в учнівської молоді творчий та інтелектуальний розвиток,

підвищувати технічну майстерність та поглиблювати знання. У змаганнях взяли участь 36 вихованців закладів позашкільної освіти із шести районів, п'яти міст і чотирьох об'єднаних територіальних громад області, які продемонстрували теоретичні знання і практичні навички. Цікавою була друга частина змагань, а саме розроблення друкованої плати і монтаж радіоелектронно-

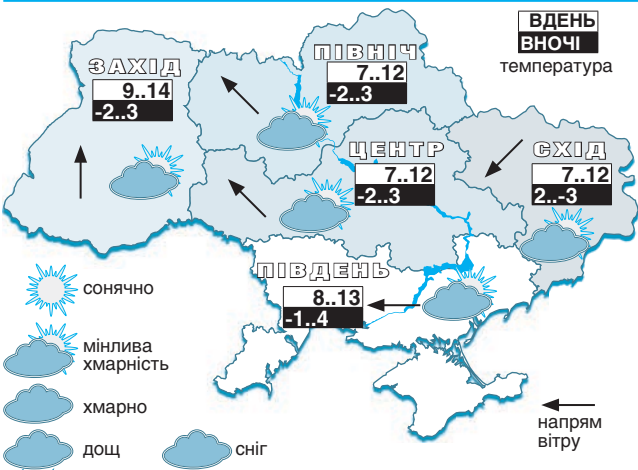
го пристрою. Оцінку ставили за раціональністю розміщення радіодеталей, зовнішній вигляд та дієздатність пристрою. Першість серед закладів позашкільної освіти здобула команда Будинку творчості школярів Полонської міської об'єднаної територіальної громади. Переможців відзначили дипломами відповідних ступенів і цінними подарунками обласного центру науково-технічної творчості учнівської молоді.

Концерт дітей і військових у соляній шахті

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

МИСТЕЦТВО ПІД ЗЕМЛЕЮ. У Соледарі Донецької області учні школи №13 влаштували концертний виступ у виробках місцевої соляної шахти. Точніше, акція відбулася на 300-метровій глибині розташованого тут спелеосанаторію «Соляна симфонія», де завдяки чудовій акустиці свого часу влаштовували виступи популярних виконавців і

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 8 ЛИСТОПАДА

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	-2 +3	+7 +12	Черкаська	+2 -3	+7 +12
Житомирська	-2 +3	+7 +12	Кіровоградська	-2 +3	+7 +12
Чернігівська	-2 +3	+6 +11	Полтавська	+2 -3	+6 +11
Сумська	+2 -3	+5 +10	Дніпропетровська	-2 +3	+7 +12
Закарпатська	-1 +4	+11 +16	Одеська	-1 +4	+9 +14
Рівненська	-2 +3	+7 +12	Миколаївська	-2 +3	+8 +13
Львівська	-2 +3	+10 +15	Херсонська	-1 +4	+9 +14
Івано-Франківська	-2 +3	+10 +15	Запорізька	-2 +3	+8 +13
Волинська	-2 +3	+8 +13	Харківська	+2 -3	+6 +11
Хмельницька	-2 +3	+7 +12	Донецька	-2 +3	+7 +12
Чернівецька	+2 -3	+10 +15	Луганська	+2 -3	+5 +10
Тернопільська	-2 +3	+8 +13	Крим	-1 +4	+11 +16
Вінницька	-2 +3	+7 +12	Київ	+1 +3	+9 +11

Укргідрометцентр

Гончарська книгозбірня поповнилася

Оксана АНДРУШЕНКО
для «Урядового кур'єра»

НОВІ ВИДАННЯ. На науковому симпозіумі в Опішні на Полтавщині видавництво «Українське народознавство» Національного музею-заповідника українського гончарства презентувало монографію керамолога, археолога, наукового співробітника Інституту керамології кандидата історичних наук Юрія Пуголова «Історія української археологічної керамології (1991—2016)». Книжку присвячено історії розвитку цієї галузі науки за роки незалежності. Цей хронологічний період позначений оновленням національних академічних установ і створенням нових, орієнтованих на вивчення кераміки й гончарства. На основі аналізу джерельної бази окреслено провідні загальноєвропейські тенденції розвитку археологічної керамології. Виокремлено основні етапи структурування і становлення української академічної археологічної керамології. Охарактеризовано практичні й теоретичні засади роботи з археологічною керамікою. Окреслено головні напрями розвитку наукової дисципліни на сучасному етапі. Видання стане у пригоді керамологам, археологам, історикам, етнологам, мистецтвознавцям, культурологам, краєзнавцям — усім, хто цікавиться давньою історією України.